און 200 נ"ק), וואס מען האט זיי אונטערגערוקט אן אנדערן פארפאסער. אויך די אברעוויאטורן, די ראשי־תבות זענען ניט קיין פסעוודאנימען און אייגנטלעכן זינען.

אין דער נייע־העברעישער ליטעראטור זענען פס"נ געווארן א פארשפרייטע זאך ערשט אין 19טן י"ה, מיטן אויפקום פון דער השכלה־באוועגונג.

*

אויך אין דער יידישער ליטעראטור קומען פסעוודאנימען אויף דערהויפט אין דער השכלה־עפאכע. אין דער עלטערער יידישער ליטעראטור האבן מיר מער צו טון מיט אנאנימען.

אין די ערשטע יידישע צייטשריפטן, „דער בעאבאכטער אן דער ווייכסעל" פון אנטאני אייזענבוים, ווארשע 1823—24, און „צייטונג" פון אברהם מענדל מאהר, לעמבערג 1848—49, געפינען מיר ניט קיין שום פסעוודאנימען; די דאזיקע עלטער־באבעס פון דער יידישער פרעסע האבן בכלל, ווייזט אויס, ניט געהאט קיין שום זייטיקע מיט־ארבעטער. ערשט אין „קול מבשר", דער ערשטער אמת יידישער צייטונג (אדעס 1862—72), וואס האט גרופירט ארום זיך א היפשן טייל פון דער יידישער פאלקס־אינטעליגענץ דער משכילישער, ווייזן זיך שוין א ריי פסעוודאנימען, דאס רוב ארויסגערופן דורך דעם ווונטש פון די מחברים ניט ארויסצוטרעטן אפן אין דעם קאמף קעגן די חסידים. אייניקע פון זיי לאזן זיך איצטער שוין שווערלעך אדער גארניט דעשיפרירן, ווי א. ט—ב, ח..., הערשעלע קבצן (פעליעטאן „נאשלא קאסא נא קאמיען" 1868, 6), החסיד יצחק גר (אנטיחסידישע פעליעטאנען און משלים 1869, 33, 47), ב. מ. („א דאקטאר אדער א רבי" — דערציילונג 1864, 40 א"ו, אפשר משה ישכר בער, איבערזעצער פון דייטש־יידישע נאוועלעס), אלוף פינון („סצענעס אין קליזל"), סלוצקער חסיד („גח בעל־תשובה מיט ר' ליב משכיל", סוף 1866, 48), פייהל געציל מרדך, ש—א—ק (לאכט אויס די נייע דייטש־מערישע טייטשווערטער ביים לערנען תנך, 1869 ז' 421), אליעזר בן אפסי מציק מאן (א. ב. ו.) אפ"א.

די פיאנירן פון דער נייער יידישער ליטעראטור, אחוץ דעם אנאנימען מחבר פון דער קאמעדיע „די גענארטע וועלט",* טרעטן אויף אונטער זייערע אמתע נעמען, ווי חייקל הורוויץ, יוסף וויטלין (דער אויטאר פון דעם פאריידישטן „ראבינזאן קרוזא"), שלמה עטינגער, ישראל אקסענפעלד.

דער ערשטער יידישער שרייבער, וואס ניצט ברייט פסעוודאנימען, איז אייזיק־מאיר דיק, וועלכער איז אגב טאקע געווען דער ערשטער פראפעסיאנעלער שרייבער אין יידיש. דאס רוב פס"נ זיינע זיינען אבער הייתן געבליבן אומבאקאנט (הייל אויך אין מיין לעקסיקאן האב איך נאך זיי ניט געהאט פארצייכנט, נאך ניט געקענט de visu דאס רוב ווערק פון דעם ערשטן פעריאד פון א. מ. דיקס ליטעראַרישער טעטיקייט).

* אויך דער מחבר פון דעם „טעיאטאר פון חסידים" באהאלט זיך אונטער אן אקראסטיך, וואס מ. עריק האט אויפגעדעקט ווי אפרים פישעלזאן.

דיקס פאפולערסטער פסעוודאנים — אמ"ד (די ראשי־תבות פון זיין ערשטן טאפלנאמען און פון זיין פאמיליע־נאמען, פארצייכנט ביי הייתן) ווייזט זיך אויף זיינע ביכלעך ערשט נאך דעם ווי ער האט שוין פארעפנטלעכט א גאנצע ריי דערציילונגען אדער אנאנים* אדער אונטער פסעוודאנימען, סתם ארויסגעטראכטע נעמען אדער די נעמען פון זיינע ארויסגעבערס.

איש אמ"ד (און ניט איש אמיד, ווי ס'איז פארצייכנט ביי הייתן אונטער 607 און ניט דעשיפרירט) אויף דער באארבעטונג פון ערטערס „גלגול" ווארשע 1867 איז, ווייזט אויס, דאס ערשטע מאל, וואס אייזיק־מאיר דיק חתמעט זיך מיט זיין שפעטער אזוי פאפולער געווארענעם פסעוודאנים אמ"ד. אין דעם ערשטן פעריאד פון זיין ליטעראַרישער טעטיקייט, ווען ער דרוקט זיינע ביכלעך דאס רוב אין ווארשע, ניצט ער דעם פסעוודאנים ז' ה' שפירא פאר די ארויסגאבעס פון א. קלייף, למשל: אויף זיין בארימטער דערציילונג „הייציקל אליין", דעם דאזיקן גלאנצפולן אנהייב פון דער יידישער הומאריסטישער נאוועלע (ווארשע 1856: נעתק ונאסף ע"י ז' ה' שפירא)**. אזוי חתמעט ער אויך: „פחד בלילה די שרעקן פון די נאכט הושענא רבא" 1858, „דער פרוש פון באַרדיטשוב" 1856. אויף א ריי אנדערע ביכלעך קומט י. שפירא, למשל: „דיא טויטע האנד", „דער יורד", „ר' מנחם דר שווארץ וואלדר", דיא געדולד", „המתעלף", „דיא העמדל", „דיא גלאקענשטוב אין דער שטאט באגדאד"—אלע געדרוקט ביי ל. לעבענסאן, ווארשע 1855, און נאך „דיא פרידליכען ברידער", א. קלייף 1856, איז געחתמעט אזוי. אויף „דער פרומער ותרצה" (א. קלייף 1856) איז שוין ביי שפירא דער פארנאמען גאר א ה' און ביים איבערדרוק פון „דער פרוש פון בערדיטשוב" ווארשע 1864 באנוצט ער זיך נאר מיט די איניציאלן פון זיין ארויסגעטראכטן נאמען: נעתק ונאסף ע"י י' ש'. מיט דעם פס"נ י. שפירא מיטן צונאב מחשבי ווילנא חתמעט ער נאך די „דברי המעתיק" אויפן „ספר מסלת ישרים", ווילנע דרוק ראם תר"כ (א פריערדיקע ארויסגאבע פון אן אנדערער איבערזעצונג, אבער אויך, ווייזט אויס, א. מ. דיקס, איז ארויס אין ווארשע 1855, צענזורירט דעם 26סטן מארץ 1854). שפעטער קלייבט ער זיך שוין צו אנדערע קריפטאנימען, ווי אברהם אבא ק"ב—אויף די ביכלעך: „ספורי כבוד אב", ווילנע דרוק פין 1863, „סיפורי אבארבאנעל", ווילנע דרוק משה יואל טיפאגראף תרכ"ג, „איינע דויבער געשיכטע", ווילנע דרוק אברהם יצחק דוואַרזשעץ 1864***.

* אנאנים זיינען ארויס א ריי פאפולערסטע זאכן דיקס, ווי למשל „שמאיע דער גוט יום טוב ביטער" 1860, „דיא שטיפמוטער" ווארשע 1858 „דיא פיר יורשים"—דער גרויסער הומאריסטישער ראמאן דיקס, ווילנע ראם תרכ"ו, א"א.

** א צווייטע אויסגאבע פון „חייציקל אליין", אין א געענדערטן און שטארק פארברייטערטן נוסח, איז אויך ארויס אין ווארשע, תרכ"ד—1864 (צענזורירט אין ווילנע, מיט א צושריפט צום סוף: נעתק ונאסף ע"י יה' ש'); פון דער דאזיקער אויסגאבע 1864 איז, ווייזט אויס, אן איבער־דרוק די דריטע אויסגאבע, תרמ"ז, ווילנע, י"ל מ"ק, מאת א. מ. דיק, מיט דער צושריפט אויף דער צווייטער ז' פון שער־בלאט: Издане второе, съ Варшавскаго изданія 1864.

*** אין דער הקדמה „אל הקורא" צו דעם ביכל „סיפורי ארץ הקדושה דאש הייסט ערצייה־לונג פון דער הייליגע לאנד א"י" (דרוק משה יואל טיפאגראף, ווילנע תרכ"ד ז' 88), ווארנט ער די לייענערס ניט אויסצוניצן זיין ארבעט און ניט איבערדרוקן עס, ווי עס האבן זיך דערלויבט די

1938 XIII יובל

מיט M. M-н חתמעט א. מ. דיק זײַן באַרימטע דערציילונג „יעקעלע גאָלד־שלעגער" וואַרשע 1859, זז׳ 46 (ווײַזט אויס — די איניציאַלן פֿון דעם וואַרשעווער מוכר־ספֿרים מענדל מענדלזאָהן, וואָס בײַ אים איז געווען צו באַקומען „דיזע מעשׂיות"). א״פ ארש״ק האָט דיק אַרויסגעגעבן זײַן אויסגעצייכנט ביכל פֿול מיט פֿאָלקלאָר, מיט ווריצן איבער ישובֿניקעס עם־הארצים, „דער ישובֿניק", ווילנע דרוק א. י. דוואָרזשעץ 1867.

אויף טייל זײַנע ביכלעך ווערט אָנגעגעבן אין דעם רוסישן טיטלטעקסט דער אַרויסגעבער פֿאַר דעם מחבר, ווי אויף „ספֿר הדרת זקנים" ווילנע תרכ״ד — С. Ціонсон, אויף „דברי יושר" ווילנע דרוק פֿין־ראָזענקראַנץ 1863 — соч. Ш. Ціонсона (ציונסאָן איז דער נאָמען פֿון איינעם פֿון די דרײַ ברידער דרוקערס ראָזענקראַנץ — שריפֿטזעצער — ציונסאָן). אויף „דיא פֿרויען אָדער דער טוידעס־ענגיל (מלאך המות) אין שפּאַן דער עהע (הייזליכען לעבען)", וואַרשע תרל״ב — соч. И. Копелевича (דער נאָמען פֿון דעם דענעבאָרגער בוכהענדלער).

אַ ריי ביכלעך האָט ער אויך אַרויסגעגעבן א״פ יחזקאל מ״ס, ווי: „איין שיינע און ריכטיקע בעשרײַבונג פֿון ארץ ישראל" ווילנע דרוק פֿין־ראָזענקראַנץ 1864 (אויף דער לעצטער ז׳ 56: נעתק ע״י ר׳ יחזקאל מ״ס מווילנא), „עבֿתי צבֿי" ווילנע דרוק משה יואל טיפּאָגראַף 1864, „מכּת מצרים" ווילנע דרוק ראָזענקראַנץ תרכ״ד (בײַ ראָמען איז דאָס איינציקע ביכל אַרויס אַנאָנים).

משמעות, אַז דיק האָט זיך אַרויסגעבאַהאַלטן אונטער די אַלע אויסגעטראַכטע נעמען, ווײַל ער איז געווען געבונדן דורך אַן אָפּמאַך מיט דער ראָם־דרוקערײַ.

* * *

כּמעט גלײַכצײַטיק און אפֿשר נאָך פֿריִער ווי דער פּס״נ אמ״ד ווײַזט זיך דער פּס״נ פֿון דעם באַשעפֿער פֿון דער נײַער יידישער ליטעראַטור מענדעלע מוכר ספֿרים (וואָס זײַן ערשטלינג ווערק אין יידיש „דאָס קליינע מענטשעלע" 1864 איז אויך געחתמעט מיט פּס״נ א י ש, זע חיוה 431). אויך דער צווייטער גרויסער קלאַסיקער פֿון דער יידישער ליטעראַטור שלום־עליכם איז באַרימט נאָר אונטער דעם פּס״נ. אין דער שפּעטערדיקער תּקופֿה האָבן מיר ניט ווייניק חשובֿע פֿאָרשטייער פֿון דער יידישער ליטעראַטור און פּרעסע, וואָס זײַנען דעם עולם מער באַקאַנט אונטער זייערע פּס״נ ווי אויף זייערע אמתע נעמען (א. ליעסין, יהואש, בעל־מחשבֿות, מ. בערשאַדסקי, ש. ניגער, ז. י. אנכי, יוסף אָפּאַטאָשו, ה. לייוויק, משה נאַדיר א. לעיעלעס אאז״וו).

לעמבערגער דרוקערס, וואָס האָבן אָן דערלויבעניש איבער־געדרוקט דעם חיבור „טויט שרעקענס" הנפֿלא פֿון זײַן ברודער דעם משכּיל דוד קב נ״י, און שרײַבט זיך אונטער אברהם אבא ק״ב. אויך אין דעם המשך „ספֿר קורות ירושלים דאַש הייסט טרעפֿענונגען פֿון דיא שטאָט ירושלים", ראָם 1862 זז׳ 188, איז דאָ אַ ענלעכע ווענדונג צום לעזער געחתמעט אברהם אבא ק״ב.

* צי באַהאַלט זיך אויך א. מ. דיק אונטער די איניציאַלן א. מ., דעם מחבר פֿון די מעשׂה־ביכלעך „אַ שיינע געשיכטע פֿון דעם גרימיגן ריטער יאָזעף דער שיינער" וואַרשע תרל״ח זז׳ 39, „אַ שיינע געשיכטע ווי אַ לייב האָט אַרויסגעגעבט אַ קליינעם פּרינץ" וואַרשע 1878, „אַ שיינע געשיכטע פֿון דרײַא פּרינצעסין וואָס זיא זיינען פֿאַר שאַלטין געוואָרין פֿון איין מכשף" וואַרשע תרל״ט זז׳ 20 (ווײַזט אויס — אַן איבערזעצונג פֿון רוסיש) — האָב איך אין דעם איצטיקן מאָמענט ניט געקענט פֿעסטשטעלן.

אויך דאָס רובֿ אַנדערע באַרימטע יידישע שרײַבערס האָבן זיך אָפֿט באַנוצט מיט פּס״נ, אפֿשר מיטן אויסנעם פֿון שלום אַש, י. מ. ווײַסענבערג. אבֿרהם רייזען האָט זײַנע קריטישע אַרטיקלען אַ צײַט געדרוקט א״פ בן־קלמן, ניט רעכענענדיק אַ פּאָר לידער וואָס ער האָט פֿאַרעפֿנטלעכט א״פ א. קוידאַנאָווסקי א״אַ.

* * *

קודם־כּל עטלעכע תּיקונים און באַמערקונגען צו די פּס״נ, וואָס זײַנען יאָ אַרײַן אין שאול חיותס לעקסיקאָן, אין דעם סדר פֿון די לויפֿיקע נומערן, וואָס אונטער זיי שטייען די פּס״נ:

19 א. א. ק״ב — דער מחבר פֿון „סיפּורי חכמי יון" ווילנע תרכ״ד, זאָל זײַן, לויט דעם קאַטאַלאָג פֿון דער אָדעסער ביבליאָטעק פֿון די האַנדלס־אָנגעשטעלטע א. א. קיניגסבערג; באמת איז עס איינער פֿון די פּס״נ פֿון אײַזיק מאיר דיק (זע פֿריִער).

אַ באַהעלטענער ייִד — איז יצחק פּערקאָוו, ניט פּעקאָוו.

45 אב״א מווילנא („דער פּוימאַניק, אָדער ניט געזוכט און פֿאָרט געפֿונען" זשיטאָמיר תרל״ד, ווײַזט אויס — אידענטיש מיט „ויבֿרח יעקבֿ אודר וויא יעקבֿ איז אַנטלאָפֿען" וואַרשע תרמ״ד, און מיט דעם איבערדרוק „געמאַכט די פּליטה אָדער ויבֿרח יעקבֿ... אַ שיינע הערליכע געשיכטע, אונ דער צוא נאָך איין אמת׳ע, פֿון דעם יידישן לעבן אין רוסלאַנד" ווילנע תרנ״ז) — ראובֿן אשר ברוידעס (לעקסיקאָן I 412).

110 אב״ר עפּשטיין — זײַן ביכעלע לידער „דער קהלישער שרײַבער" (דער־מאָנט אין לעקסיקאָן II) איז אַרויס אין ווילנע, פֿאַרשטייט זיך — אין 1876, ניט 1676.

185 אבֿרהם אבֿינוס איניקל („נײַע יידישע פֿאָלק׳ס לידער מן המצר" וואַרשע 1899) — דער פֿאַרלעגער נפֿתלי בן אבֿרהם משכּיל־לאיתן.

196 אבֿרד („חתן־כּלה־בריף" וואַרשע תרצ״א) — בעריש אײַערבאַך?

411 אי״ס („דער קליינער קאַטערזניק אָדער פֿאַלשער יודיש" ווילנע תרמ״ח, לויט דעם רוסישן טיטלטעקסט — א. בן י. סאַפּיר) — איז דער פּס״נ פֿון חיים יעקבֿ קרעמער, מחבר פֿון ראָמאַן „חטאת הקהל אָדער דיא שיינע דרעזעלע" ווילנע 1870 (שפּעטער אַ סך מאָל איבערגעדרוקט) און פֿון חובֿבֿי־ציוניסטע חיבורים אין העבעריִש, ווי „דרוש לציון" א״אַ (מיטטיילונג פֿון זײַן זון ד״ר קרעמער, אָטוואָצק).

474 איש ישראל — יונה שפּיוואַק, אין יידיש — יונה ספּיוואַק.

491 איש עבֿרי (= יוסף קלויזנער) — איז ניט דער מחבר פֿון דעם אַרטיקל „די דרײַ מײַסטער פֿון דער יידישער ליטעראַטור" אין „אַרבעטער־לוח" 1920, נאָר ד. א. (= דוד איינהאָרן).

519 א. ל. — חיים יעקבֿ העלפֿאַנד (א. ליטוואַק) האָט שוין געשריבן אונטער דעם אַ פּס״נ אין „פֿרײַנד" 1909, ווען ער האָט די צײַטונג רעדאַקטירט.

556 אלישבֿע — מיידלשער נאָמען פֿון דער דיכטערין יעליזאַוועטאַ זשיר־קאָוואַ, ניט ציר־קאָווע.

593 אל״ק („אוצר מכתבֿים" אין העברעיִש און יידיש) — ניט אבֿרהם לייב קאַטערזינסקי, נאָר אהרן אליעזר קאַפּעזינסקי.

616 א. מ׳ן („מענדעלע מוכר ספרים״ אין לעמבערגער „דער מאָרגען״ פֿון 17טן דעצ׳ 1927)—מן החתם פּישל וויטקאָווער (אימן).

641 א. מ. ש. — דער איבערזעצער פֿון נתן נטע סאַמועליס דערציילונג „נאָר ניט אידעש אָדער דאָס חנוכה ליכט בענטשין״, ווילנע 1887, זז׳ 37—איז ס. [ש.] מ. אָסטראָווסקי, דער מחבר פֿון: „דיא פֿארבאָטענע ליבע אָדער דיא אידען אין היספּאַניען—איבער זעצט פֿאַן דייטש פֿאַן מיר א. ש., ווארשע 1877; „דער חליף אויפֿין האלז״ — פֿון אמ״ש, ווארשע 1885; „דיא פֿארליבטע רבצין, ראָמאַן פֿערפֿאַסט פֿון בראנדשטעטער איבער זעצט דורך אמ״ש״, ווילנע 1889; „דער שרעקלעכער חלום, אַ שיינע ערצעהלונג פֿון ד. בראַנדשטעטער״ (אין דעם איבערדרוק 1923, ראָזענקראַנץ—שריפֿטזעצער ווילנע, איז שוין דער איבערזעצער אמ״ש ניט אָנגעגעבן); „דאָס פֿריילּיכע הערשעלע אָסטראָפּאָליער״, ווארשע 1895. זיין „דער מאַסקעראַדין באַל, אַסאַטירישע פּאָעמע אין פֿערזען פֿערפֿאַסט פֿאָן אמ״ש״, ווארשע 1884, זז׳ 136, איז אייסנעלאַכט פֿון שלום-עליכמען אין אַ רעצענזיע אין זיין „יודישער פֿאָלקס-ביבליאָטהעק״ I.

678 אַ נ מ אַ ן פּ.—ד״ר פּאַוועל ראָזענטאַל—אַנגאַס מאַן.

679 אַ נ – ס ק י ש.—אויף זיין מוטערס נאָמען חנה. (זע ז. רייזענס ביאָגראַפֿיע פֿון ש. אַנ—סקי אין מ. שאַליטס „לעבן״).

844 ב אַ ר אַ נ אָ ו מ.—דער באַרימטער סאָציאַליסטישער שרייבער משה גאָרמידאָר (זע לעקסיקאָן I) איז געבוירן אין זשיטאָמיר, דעריבער פֿאַלט אָפּ חיותעס השערה, אַז דער פּס״נ ב׳ האָט אַ שייכות צו זיין געבוירנס-אָרט.

982 ב נ א ר י נ. — נחום בראָדסקי, איז אויך דער מחבר פֿון אַ ריי יידישע בראָשורן פֿון פּ״צ-פֿאַרלאַג „באַפֿרייונג״.

992 ב ן ב ר כ א ל — שלמה קאַפּלאַנסקי, אונטער דעם פּס״נ אויך אַ ביכל אין יידיש „ד״ר בנימין טהעאָדאָר הערצל״ פּ׳ „ציון״ ווין תרס״ה.

1122 ב ן - נ ק – בנציון נאָוואַכאָוויטש (מאָריס ווינטשעווסקי). אָבער ש מ ח ה ב ו נ ם ב ן - נ ״ ק („דאָס גן-עדן התחתון״, ניו-יאָרק 1896, מיט אַ פֿאַלשן שער—צו מיסטיפֿיצירן די צאַרישע צענזור – ווארשע 1875) — בנימין פֿייגענבוים.

1185 ב ן ש מ ו א ל — שלמה עדעלהייט, ניט עדעלהיים.

1228 ב ע נ ע ד י ק ט ל ע אָ פּ אָ ל ד—דער ענגלישער נאָמען פֿון בנציון נאָוואַכאָוויטש (מאָריס ווינטשעווסקי).

1230 ב ע ס א ר א ב ע ר — פּס״נ פֿין הערש גודעלמאַן, ניט פֿון הירש גאָדלמאַן.

1251 ב ע ר ע ד ס ק י א ל י מ ל ך — (אלימלך וועקסלער). זיין אמתער פֿאַמיליע-נאָמען איז געווען בעזרעדקאַ (ווי עס הייסט אויך זיין זון, דער באַרימטער פֿראַנצייזישער באַקטעריאָלאָג און ערן-פּרעזידענט פֿון אָזע).

1284 ב ר - ג ו ג נ י ק — מאָריס ווינטשעווסקי?

1298 ד ״ ר ב ר ו ך ב ן צ י ו ן („ארח צדקה״, אָדעס תרל״ו)—איז ניט קיין פּס״נ פֿון משה לייב ליליענבלום, נאָר דער אמתער נאָמען פֿון דעם מיסיאָנער, דראַמאַטורג, אַנאַרכיסט (זע לעקסיקאָן I).

1413 ג ו ט מ אַ ן י ש ע י ה (מחבר פֿון די דריי דראַמעס „די דריי שוועסטער-קינדער״, „מאָנדריש״, „דער כּל-בוניק״, אין „ארכיוו פֿאַר דער געשיכטע פֿון יידישן טעאַטער און דראַמע״ א״ר פֿון ד״ר יעקבֿ שאַצקי, פֿ׳ ייוואָ ווילנע 1930) איז ניט קיין פּס״נ פֿון ישעיה מאיר פֿינקעלשטיין, נאָר דער אמתער נאָמען (זע י. ציזבערג אין „ייוואָ-בלעטער״ ב׳XI).

1414 ג ו ט מ אָ ר ג ע ן (אין „יוד״)—איז ניט א. ל. לעווינסקי, נאָר מרדכי בן הלל הכהן, ווי עס שטייט בפֿירוש אין מיין לעקסיקאָן II ז׳ 11 (אונטער דעם פּסעוודאָנים האָט מרדכי בן הלל הכהן אָנגעהויבן צו שרייבן פֿעליעטאָנען אין „יוד״, ווען שלום-עליכם האָט פֿאַרלאָזט די צייטשריפֿט מחמת אַ סיכסוך וועגן האָנאָראַר).

1424 ד אָ ן ק י כ אָ ט—וויליאַם מילער (ח. אַלעקסאַנדראָוו), ניט דאָן קעכאָט.

1429 ג. ח. ל. (אָדער גח״ל) — גרשון חיים לעווינער, ניט נאָר מיטאַרבעטער פֿון „חמליץ״, „הצפֿירה״ „חמגיד״, נאָר אויך פֿאַרפֿאַסער פֿון אַ מאַסע יידישע ביכלעך (זע לעקסיקאָן II).

1455 נ מ ז ו—ניט קיין פּס״נ פֿון י. ל. פּרץ, נאָר דער אמתער נאָמען פֿון העברעיִשן (טיילווייז אויך יידישן) שרייבער יהודה לייב נמזו.

1477, 1478 ג ר—איז דער פּס״נ ניט נאָר פֿון ישׂראל סאָסיס און י. ח. ברענער, נאָר אויך פֿון בנציון כ״ץ.

1482 ג ר ד ל מ ך א נ י—אַנאַגראַם פֿון מיכל גאָרדאָן, אונטער וועלכן אויך אַרויסגעגעבן זיין ערשט ביכל לידער „דיא באָרד און דערצו נאך אַנדערע שיינע אידישע לידער, אַלע פֿון אַ „גרוויסן חסיד״ זשיטאָמיר תרכ״ט ז׳ 96 — איצט די גרעסטע ביבליאָגראַפֿישע זעלטנהייט.

1595 ד י נ נ אָ ל, ס. — די השערה, אַז ס׳איז אַ פּס״נ פֿון ג אָ ל ד י ן, איז אַ ריכטיקע.

1876 ז י אַ מ אַ („בריעף צו ארבייטער וועגן פּראָלעטארישען ציוניזם״ א״אַ)—ז. אָסטראָווסקי.

1990 ח ו ג ׳ה מ ו ס ה—משה סמיליאַנסקי, האָט זיינע דערציילונגען פֿון אַראַבישן לעבן געדרוקט נאָך אין „יודישן פֿאָלק״ ווילנע 1906—8.

2063 ח ן - ט ו ב — צבֿי הירש עדלמאַן. איז אויך כּדאַי צו פֿאַרצייכענען: חן-טובֿ — רייצע עדלמאַן, האָט געלעבט אין ירושלים זינט די 60ער יאָרן פֿון פֿאָריקן י״ח, פֿאַרפֿאַסט עטלעכע מוסר-ספֿרימלעך אויף עבֿרי-טייטש, צ״אַ דאָס ספֿרל „משפחת יוחסין, כולל דברים נמרצים בשבח ומעלת היושבים בארץ הקדושה״ (צום סוף פֿון דעם ספֿרל שרייבט זי: „דאָס האָב איך ניקאַנצעט שרייבען בחדש מנחם אב שנת תרמ״ד״). — (אינפֿאָרמאַציע פֿון ש. ערנסט, תל-אָבֿיבֿ).

2329 י. וו. ש. — (ליד אין „קול מבֿשׂר״ 1862) ווייזט אויס — יוסף בר׳ יצחק ווייַנשטיין (דעם מחבר פֿון דעם אינטערעסאַנטן השׂכּלה-בוך „אַלט און נייא אָדער דור הולך ודור בא... איין אמתע מעשה וואָס קענן זיך תמיד טרעפֿען. מיט אַ וואָרט צו דיא לעזער פֿון זייער איין אַלטען בעקאַנטען — א. ב. גאָטלאָבער״, אָדעס 1867, ז׳ III+52), אָבער זיכער איז דאָס ניט.

2253 ידידיה אחבֿ־עמו („רעב שלום", ניט „רעב בשלום" אאז"ח) — יעקבֿ פרילוקער (ווי ער ברענגט עס אַגבֿ אין זײַנע אויטאָביאָגראַפֿישע הקדמות צו זײַנע ביכער אין ענגליש, למשל אין Russian Flashlights לאָנדאָן 1911 ז' 3).

2589 י'ק'ר — דער פּס"נ פֿון קלמן רייזען (אין „המליץ", מחבר פֿון דער זאַמלונג שירים „יונה הומיה" באַרדיטשעוו תרנ"ד) — איז ניט דער ברודער פֿון אַבֿרהם און שׂרה רייזען, נאָר זייער פֿאָטער.

2621 י. ש. („חובת נשים", קיניגסבערג תרכ"א) — יקותיאל שפּירא מווילנע (לויט זײַן החתימה אויפֿן שטר מכירה צום סוף „ס' חובת נשים" וואַרשע תרל"ג) — אָבער דאָס איז אַ פּס"נ פֿון אײַזיק מאיר דיק. (זע אויך פֿריִער).

2700 כמורנער — איז יוסף לעשטשינסקיס פּאָפּולערער פּסעוודאָנים, ניט כמורני.

2776 לב עברי — יהודה לייב קאַנטאָר, ניט נאָר אין „המליץ", נאָר אויך אין „יודישן פֿאָלק" ווילנע 1907 (למשל, דער פֿעליעטאָן „דער אייביקער ערבֿ פּסח").

2782 ל"ר („דער סדר פֿון דער מלוכה אין ענגלאַנד" פֿאָדגורזע תרס"ו) — ד"ר לאַזאַר וויגאָדסקי, דער אָנפֿירער פֿון דעם פֿאַרלאַג „קולטור" מינסק 1905—6.

2829 ליידיק ה. („דער גולם" א"אַ) — איז ניט משה לייב האַלפּערן, נאָר לייזיק האַלפּערן (טאָקע צום אונטערשייד פֿון משה לייבן האָט ער אָנגענומען דעם פּס"נ ליידיק).

2838 לינדער נ. ב. — נתן בלינדער, ניט לינדער (זע לעקסיקאָן I 306).

2961 ח' מאַנטשי — פּס"נ פֿון יעקבֿ באָטאָשאַנסקי, ניט באָטאָשינסקי.

3110 מי („דער בונד און דער פּועלי־ציוניזם" קראָקע ת"ר) — ניט יעקבֿ קענער, נאָר מ. יאַרבלום (מיטטיילונג פֿון יעקבֿ קענער).

3143 מיללער לואיס ע. — ל. באַנדעס, ניט באַנדרע.

3154 מיראָזיעמעק — פּס"נ פֿון צבֿי פֿרידלאַנד, האָט חיות ניט דערקלערט משמעות מחמת אומקענטעניש אין רוסיש, אין וועלכער שפּראַך מיראָזיעמעק איז טײַטש פֿרידלאַנד.

3239 — דער אויפֿטוײַז פֿאַר דעם פּס"נ מעפֿיסטאָפֿעל פֿון מאיר שאַפּיראָ אין ז. רייזענס לעקסיקאָן IV, ניט I.

3280 — „די אידישע צייטונג", ווו מ. ר. (מ. רעגאַלסקי) איז איינער פֿון די הויפּט־מיטאַרבעטער, דערשײַנט ניט אין נ"י, נאָר אין בוענאָס־אײַרעס.

3294 פֿריידל — סאָסאָנקין־טשאַרני (האָט דעבוטירט און זיך צום מערסטן געדרוקט אין „ווילנער טאָג"; געשט' 1938).

3299 ר' מרדכילע — דער פּס"נ פֿון חיים טשעמערינסקי איז אַן אָנצוהערעניש אויף זײַן געבוירן־אָרט מאָטעלע.

3377 נאַמערף — ניט שמעון פֿרעמאַן, נאָר סיימאָן פֿרימאַן.

3633 עזרא הסופר — אליעזר כתבֿן, אויך אין „חויעך" א"אַ ידישע אויס־גאַבעס פֿון רומעניע.

3768 דער פּוילישער ליטוואַק — ניט נאָר דער פּס"נ פֿון ל. גאָטליב, נאָר אויך פֿון מאיר צבֿי זאַקהיים (אין בריוו „שולמית", „טעלעפֿאָן", „פּיפּיפֿאָקס" א"אַ לאָנדאָנער אויסגאַבעס סוף 19טן י"ה).

3829 פּלאי — דערקלערט שאול חיות (איציק) יצחק לייבוש פּרץ), מ. וואַקסער אין פּרץ־בוך פֿון די יִוואָ־בלעטער ז' 210, לייענענדיק פֿון לינקס צו רעכטס: יצחק אריה לייבוש פּרץ.

3832 פּלאי גל (די מחברים פֿון „ספּורים בשיר", וואַרשע תרל"ז) — איז דאָך ניט נאָר גבֿריאל ליכטענפֿעלד (גל), נאָר אויך י. ל. פּרץ זײַן איידעם (פּלאי); דערפֿאַר איז אַ טעות צוצושרײַבן דעם גאַנצן פּס"נ ליכטענפֿעלדן. (זע נחמן מײַזיל אין פּיל' שריפֿטן III 889, מ. וואַקסער אין פּרץ־בוך פֿון די יִוואָ־בלעטער).

3912 פּראָלעטאַרישער מגיד — דער באַקאַנטער פּס"נ פֿון אב. קאַהאַן איז פּראָלעטאַרישקער מגיד.

3927 פֿריידעס ש. (אין „פֿרײַנד") — שאול גינזבורג, אויפֿן נאָמען פֿון זײַן מוטער, דער באַוווּסטער אינדוסטריעלערין אין מינסק פֿריידל גינזבורג.

3933 פּריבעגאַנריאָן — ניט פּריקעאַגר (= יצחק לאַזאַראָוויטש).

4014 צלצ"ל איש באָטושאַני (אַ לאַנגע צײַט רעדאַקטירט דעם „חויעך" בוקאַרעשט) — צבֿי הירש יוסף (יוספֿזאָן?) — לויט ש"ס־ראָמאַן אין די פּיל' שריפֿטן פֿון יִודאָ III; אָבער לויט פּינחס ברוינשטיין — צבֿי לייבאָוויטש (זע אויך א. ר. מלאכי, פּנקס פֿון אַמאָפּטיל II 84—85).

4029 י. ב. צפּור — יצחק שטערמאַן, ניט שטערקמאַן.

4064 אב. קאַספּע — איז ניט קיין פּס"נ (דעם דאָזיקן טעות האָב איך פֿאַר־ריכט אין די „ליטעראַרישע בלעטער" 1929, 35).

4125 ק—ל ד. — מחבר פֿון דעם ביאָגראַפֿישן אַרטיקל צו מעדעמס בוך „זכרונות און אַרטיקלען" איז דוד קאַסעל.

4128 ר' קלונימוס — דער איבערזעצער פֿון יעקבֿ גאָרדינס „האלהים, האדם והשטן" און „אלישע בן אבֿויה" איז קדיש י. סילמאַן.

4196 לעאָן ראַבינאָוויטש — ניט קיין פּס"נ פֿון זלמן עפּשטיין, נאָר דער נאָמען פֿון רעדאַקטאָר־אַרויסגעבער פֿון „טאָג" פּט"ב 1904, ווו זלמן עפּשטיין איז געווען אַ מיטאַרבעטער (זע לעקסיקאָן II 796).

4613 ש. ב. — לויט השערות פֿון ווילנער אַרויסגעבער האָב איך אַלע מעשׂה־ביכלעך אונטער אָט די איניציאַלן צוגעשריבן שמעון בעקערמאַנען (זע לעקסיקאָן I), אָבער חיים ליבערמאַן וואַרשע, האָט מיך אויפֿמערקזאַם געמאַכט, אַז דאָס איז ש. ביקסאָן, ווי עס איז צו זען פֿון דעם רוסישן טיטלטעקסט אויף דעם מעשׂה־ביכל: די כלה חלשט. זייער אַ וויכטיקע געשיכטע מיט אַ ראָמאַן וועלכע די לעזער וועלן פֿול פֿערגעניגען האָבען פֿון ש. ב. (פּאָפּולאַרע שזאַרנאָן ביבליאָטהעק, פֿערלאַג ל. עפּעל, פּ. גאַרבער ווילנע, זז' 32).

4734 שײַקעוויטש בן שמ״ר („מאַליאַטער נגב״, ווילנע 1885)—די השערה, אַז ס׳איז אַבֿרהם שאָמער האָט פֿאַרשטייט זיך קיין שום גרונט ניט, שוין בלויז דערפֿאַר וואָס אַבֿרהם ש׳ איז אין יאָר 1885 געווען אַלט 9 יאָר.

4794 (אנ״י) שלשום בר יענטע — פּס״נ ניט פֿון ד״ר יהודה לײב קאַנטאָר און ניט פֿון ישׂראל בערנשטיין, נאָר פֿון שמואל בערנשטיין (זע לעקסיקאָן I 378).

4821 שמ״י אבֿ״ן („שירי עם״ אין יידיש, ווילנע תרס״א. „שירי שם, נאַציאָנאַלע לידער אין זשאַרגאָן״? — „דיא גענעראַלשע. אַ ריהרענדע, אינטערעסאַנטע ערצעהלונג איבערזעצט פֿון רוסיש״, נ. פּרושאַנסקי, ווילנע 1902, מיט אַ געגראַמטער חספּד-דעדיקאַציע, פֿון וועלכער מען ווערט געוואָר דעם מחברס נאָמען)—ווײַנשטיין (אַנאָנסירט אויך: „דער פּאַפּסט אלחנן״; „יענקעלע יחזק, באַראָן פֿאָן בראָד; אַ פֿאַרשלעפּטע מעשׂה, וויא ער איז מגולגל געוואָרן אַזש אין אלף השישי״.

4876 שעלוב לאה — אַלטער עפּשטיין—א״נ פֿון זײַן פֿרוי לאה שעלובסקי.

4973 תּנין — משה מיכל קיטאַי (פֿעלט די דערקלערונג, אַז תּנין—איז וואַלפֿיש, אויף רוסיש „קיט״).

5007 Gamma — משה גלעמבאָצקי (אויך אין „דער יידישער וואָך״).

5073 300 — יחיאל מיכל פּינעס, איז די גמטריא פֿון מיכל פּינס.

* * *

ווײַטער וועל איך פֿאַרצייכענען די פּס״נ, וואָס פֿעלן אין שאול חיותעס לעקסיקאָן, פֿאַרשטייט זיך—מיט דער באַוואָרעניש, אַז דערמיט איז ווײַט ניט אויסגעשעפּט די צונאָבֿ-רשימה צו דעם „אוצר בדויי השם״ ניט נאָר פֿון דער העברעיִשער ליטעראַטור (וואָס איך לאָז בדרך כּלל דורך), נאָר אַפֿילו פֿון דער יידישער, בפֿרט פֿון די סאַמע לעצטע יאָרן. עס פֿאָדערט זיך נאָך אַ סך אַרבעט, דורכצוקוקן אָן אַ שיעור יידישע צײַטשריפֿטן, ביכער און בראָשורן, כּדי צונויפֿצושטעלן אַזאַ פֿולע צונאָבֿ-רשימה. זאָלן די דאָזיקע מילואים מײַנע זײַן אַ צושטײַער צו יענער אַרבעט, וואָס וועט נאָך דאַרפֿן אָפּגעטאָן ווערן, כּדי ממלא צו זײַן אויסשעפּיק דאָס לעבנסווערק פֿון שאול חיות ז״ל.

אָט איז דאָס ביסל מילואים (בײַ די נעמען וואָס איך בין משער אונטער די פּס״נ האָב איך געשטעלט איין פֿרעגצייכן, בײַ די וואָס איך האָב אין גאַנצן ניט געקענט דעשיפֿרירן — צוויי פֿרעגצייכנס):

אבינ״ל (לידער אין „ליטעראַטור און לעבן״ נ״י, 1915) — ??

אביחי״ל („דער נגב״—דערציילונג אין דער „יידישער אַרבעטער-שטימע״ וואַרשע 1929 1—2)—אָרלעאַן (ייִנגערער ברודער פֿון יהודה-לײב אָרלעאַן).

אב״ל („דער מלאך, איינע העכסט אינטערעסאַנטע געשיכטע״, לויט ל. נ. טאָלסטוי, זשיטאָמיר תּרמ״ד)—א. ל. ביסקאָ.

אבֿנר (אין דער „יודישער פֿאַמיליע״ 1902) — ??

אבֿנר העברעי (אין פּרצעס יום-טובֿ-בלעטלעך) — ??

אבק (בריוו פֿון פּאַריז אין „חשלח״ א״אַ)—אַבֿרהם אליעזר בערעזיניאַק.

אבראַמאָוו מ. (אין דעם אָרגאַן פֿון די פּ״צ-טעריטאָריאַליסטן „די אידישע ווירקליכקייט״ ווילנע 1906—7)—אַבֿרהם-אבא רובענטשיק (צי אידענטיש מיט אבראַמאָוו פֿון דעם זאַמלבוך פֿון די פּ״צ „די יוגענד-שטימע״ ווילנע 1908—„דער שטוטגאַרטער קאָנגרעס און די יודעפֿראַגע״) — ??

אבֿרבנאל (אין „יודישן קעמפּפֿער״ נ״י 1906—7)—ראובֿן אײַזלאַנד.

אבֿרהם („אידישע נאַציאָנאַל-צײַטונג״ לאָנדאָן 1891)—אפֿרים איש-כּישור.

אבֿרהם העברי („כּנסת ישראל אין צער״ ירושלים תּרע״א?) — ??

אבֿרהם-יעקבֿ העברי (אין דער העבר׳ פּרעסע פֿאַר דער מלחמה)—הרבֿ א. י. זשיטניק.

אבֿרהמי צבֿי — (אבראַמאָוויטש?) מיכאל פֿאַרבמאַן?

אבֿרהמל (הומאָריסטישע פֿערזן אין „דעם אשמדאי״ בערלין 1912, „יידישן קוריער״ שיקאַגע א״א)—אַבֿרהם מאַרגאָלין.

אבֿרהמל חקרן (אין „דער וועלט״ שיקאַגע 1917—18)—ד״ר א. ספּײַער (שפּירא).

א. ג. „דער פּראָצעס צווישן דעם מענשין, אונ׳ אַלע לעבענדיגע״ וואַרשע 1885 זז׳ 95 („ספֿר אגרות בעלי חיים״?)—??

א. ג. (אין פּרצעס יום-טובֿ-בלעטלעך) — ??

א. ג. (אין „הײַנט״—אַבֿרהם גאָלדבערג.

א. ד. (אין „פֿרײַנד״ 1911)—אײַזיק מאיר דעווענישסקי (א. ווײַטער).

אדירים ש. — די ברידער אבא און וואָלף גאָרדין.

אד״ם („דער שפּיגעל פֿאַר אַלע, פֿערשידענע מוסטערהאַפֿטע בילדער אויס דעם יידישן לעבען אין ריימען: י. ל. גאָרדאָן—1) געקראָפּטע ענדיקעס, 2) דער רבי מאָג, 3) די וואַרטענדע אויף חליצה. ד״ר קאַמינער—דער ליבעראַלישער גבֿיר. מ. ד. בראַנדשטאָדטער—תּחית המתים״. וואַ־שע תּרנ״ד) — ??

א. ד. נ. („דיא ברילן״ אָדעס 1867 זז׳ 18, מיט „עטליכע ווערטער צו דיא לעזער״, אַז די מעשׂה האָט ער „נאָכגעמאַכט אַ נאָוועללע פֿון דעם באַריהמטען יודישען דיכטער אין דײַטשלאַנד ה. קאָמפּערט... איבערגעאַרבייט און מעהר צוגעפּאַסט צו אונזערע פֿערהעלטניסע אין רוסלאַנד, אים גײַסט פֿון אונזערע היגע יידען...״) — ??

א. וו. (פּובליציסטישע נאָטיצן, דערהויפּט אויף יידישיסטישע טעמעס, אין „פֿרײַנד״ 1909) — יצחק-אײַזיק דעווענישסקי (א. ווײַטער).

אויגוסט בען (אין קאַליפֿאָרניער „יידישער שטימע״) — ב. אָגורסקי.

אולמאַן בערטע—(אין „מאָרגען זשורנאַל״ א״אַ)—איסר מוסעליעוויטש (תּלוש).

אומבאַקאַנטער (אין בונדישע אויסגאַבעס)—ברוך טשאַרני (ב. וולאַדעק).

אורריאל („די געגענווערטיגע אַרבעטער-פּאַרטייען״, „די ביוודזשעטען פֿון די הײַנטיגע מלוכות״—אין „דער פּראָלעטאַרישער וועלט״ ווילנע 1907)— ??

אחד העולים („ד״ר נתן בירנבוים ושיטתו החדשה״ ווין תּרע״ו) — טובֿיה הורוויץ.

אחיטובֿ („די פֿעדער״, „דאָס וואָרט״, נ״י 1924) — ??

אחיד—אבֿרהם חיים כץ (זע נאטאן מארק אין „יוואָ-בלעטער“ ב׳ VIII).

א—יאלטי ה. („בום און קריטן“, ראָמאַן, ווילנע 1935)—ה. קלענבאָרט.

איגאָרעוו ב. („די נײַע צײַט“ ווילנע 1908)—ב. אי. גאָלדמאַן ?

אירזאַנאָוויטש ס(טאַניסלאַוו) (אין „פֿאָרווערטס“)—שמעון שלמה פאָרטוגייז.

איזבאַן שמואל („מאסן“, ראָמאַן, 1929 א״א)—ש. איזביצקי.

איזראַעלי א. („דער הודש“. ווארשע 1921) — ??

איטלין ה. (אין „לעבן און ווויסנשאַפֿט“ ווילנע 1909—12) — שמואל הורוויץ (א. ליטווין) ?

אײַבראַמס וויליאַב („די ייִדישע ארבעטער-באַוועגונג אין די פֿאַראייניקטע שטאַטן פֿון צפֿון-אַמעריקע“ 1930) — וועלוול-דוד אַבראַם.

אײַזיקס חיים („די ייִדן אין רומעניע“ אין „דער נײַער צײַט“ V)—??

איסאַיעוו (אין „דער נײַער שטימע“ 1911) —י. אײַזענשטאַדט (יודין) ?

אילוני (אין „דער יודישער וועלט“)—שמואל טשארני (ש. ניגער).

איסאַקאָוויטש ד. („אין ביכער-וועלט“ קיִעוו 1919) — דוד וואָלקענשטיין.

איש יהודי („דיא בשורה קדושה פֿון מתי אויף לשון קודש פֿון פּראָפֿעסאר פֿ. דעליטצש ז״ל מיט איין יידישען ביאור פֿון איש יהודי“ לייפציג תר״ס לפ״ק 1900 זז׳ 122)—??

איש יהודי (אין „דעם ווידערקול“ בוענאָס-אײַרעס 1898)—אבֿרהם ווערמאָנט ? (זע יעקבֿ באָטאָשאַנסקי „דאָס געדרוקטע ייִדישע וואָרט אין ארגענטינע“, זמ״ב „ארגענטינע“ 1938 ז׳ 68—אויך בלעם בן קורח פס״נ פֿון א. ווערמאָנט).

איש עבֿרי (אין „דער וועלט“ ווין 1900, 23)—??

איש פלאי (אין „יזרעאל“ פיאטרא י״ז שבֿט תרמ״ב)—אלעזר רוקח ?

איש שדה ל. (אין „דרום-אפֿריקע“)—לייבל פֿעלדמאַן ?

אל—אָוו (אין „דער נײַער שטימע“ ווילנע 1911)—??

אלי אבֿיון („ייִדישע קינדער — אַ בילד פֿונ׳ם ייִדישן לעבען“—אין אַ זאַפּטיקן ייִדיש, פֿ׳ „עזרא“ באַרדיטשעוו 1898 זז׳ 64. אויף ווי־פֿיל משה קליינמאַן, דער פֿאַרלעגער, קען זיך דערמאָנען –) — אווין ?.

אלטער אלטמאַן (אין „לעבנס-פֿראַגען“ ווארשע 1916)—??

אלטער באַקאַנטער, אַן (אין דער בונדישער אומלעגאַלער און לעגאַלער פּרעסע)—יצחק פסחזאָן (אויך איסאַק, מאָטעלע, דוד וואַננער,—ראָן).—(אין „ווילנער טאָג“—זלמן רייזען).

אלטער ציוניסט, דער (בריוו פֿון א״י אין „יוד“ 1900)—מנשה מאיראָוויטש? (ווי עס איז צו דרינגען פֿון זײַנע אַנדערע פּס״נ: ,Старый Палестинец מזקני הישובֿ, וואָס פֿעלן בײַ היוחן, דאָס גלײַכן זײַנע פּס״נ בן צבֿי, ראשוני).

אלטער סאָציאַליסט, אַן („די שפּאַלטונג פֿון דער ייִדישער סאָציאַליסטישער באַוועגונג אין אַמעריקאַ“ אין „ייִדיש-אַמעריקאַנישן פֿאָלקס-קאַלענדער“ VI פֿון אַלעקסאַנדער האַרקאַווי נ״י תרנ״ה; זע מ. שטאַרקמאַן „פּנקס“ פֿון אַמאָפּטייל 1929, 92)—??

אלעקסאַנדער (אין בונדישע אויסגאַבעס)—באָריס פֿרומקין (ב. יעלין?).

אליפר (אויך אלף, פניאל אין דער העברעיִשער פּרעסע זינט 1880)—אליהו פֿרידמאַן (שפּעטער ארויסגעבער פֿון „הצפֿה“).

אלמוני בן ציון („ווײַטן“, לידער, ווילנע 1922) — יצחק אײַזיק מאַכטיי.

אלקוויט ב. („וועגן צוויי און אנדערע“ לידער נ״י 1931)—אליעזר בלום.

א. מ. ע. ש. ה. („איינינע אנעקדאָטען פֿון דעם בארימטען שוט באלאַקיראָוו“ ווארשע תרל״ט זז׳ 37, „דער שרעקליכער עלילת דם“ לובלין תר״מ זז׳ 18+38)— מ. עפּשטיין.

אמתי (ארץ-ישׂראל-בריוו אין „פֿרײַנד“ 1904) — ??

אני („איין טאָג פלאָצקער סוחר“ 1912) — יצחק טובֿיה אלטמאַן.

מ. אניוטין (אין די אויסגאַבעס פֿון די פּ״צ)—מ. יארבלום.

אנין נ. (אין „וועקער“)—אײַזיק דעווענישסקי (א. ווײַטער).

אסתר (נאָוועלעס אין „יידישן פֿאָלקס-קאַלענדאר תרנ״ו“ לעמבערג) — מרדכי עהרענפּרײַז (אויפֿן נאָמען פֿון זײַן פֿרוי אסתר).

אָסקאַר (פֿעליעטאָנען אין מאָסקווער „עמעס“) — א. סטרעליץ.

אָפּאָטשנער פרץ („נע-ונד“ לאָדזש 1933)—פּ. אָפּאָטשינסקי.

אפ״ד (איבערגעזעצט „תולדות רש״י“ ווארשע תר״ם זז׳ 10, „דער חמעצדיקער ברכו אָדער דיא נײַן טעג פסח, א פּראָגער געשיכטע“ ווארשע תר״מ זז׳ 13—(זאָל ער זײַן אידענטיש מיט 718 אפ״ד—אליעזר דוד פֿינקעל? זע לעקסיקאָן III)—??

אפ״ס („גרונעלע דיא רעבעצין“ ווילנע תרל״ד ז׳ 48, „אשת חיל—סאַטירישע ערצעהלונג“ אײַדעטקוהנען 1873, „דיא צווייטע חוה אדער שם טובֿ“ ווילנע 1872) — פּ. סובאָצקי.

אפּראַנעל (אין זאַמלבוך „אין זיך“ 1920)—מ. אפֿרימזאָן ?

אפֿרים („מאַלער“ אין „דער וועלט“ שיקאַגע 1917—18)—א. באָרנשטיין.

אפֿרתי (אויך וו. מ. אפֿרים, אין „ליכט“ יאַס 1915)—אפֿרים יוסף וואַלדמאַן.

א. צ. מ. („דער קייזער אין וואַלד... איבערזעצט פֿון רוסישע שפּראַכע אויף אידעש דײַטש“ ווילנע 1877 זז׳ 32) — ??

A. R. (בריוו פֿון פּאַריז אין „דער וועלט“ ווין 1900) — ??

א—ר, א—ר מ. (אין בונדישע אויסגאַבעס)—מלכה ליפשיץ (אסתר, מאַריאַ יאַקאָוולעוונאַ פֿרומקין).

אראָנאָוו א. („די פּרינציפּן פֿון פּראָלעטארישן ציוניזם“)—א. ארשאַווסקי (אדאָלף. זע „ייִדישער ארבעטער-פּנקס“ ז׳ 76).

אראָנסאָן (אַ נײַער קריטיקער פֿון „בונד“ אין „צוקונפֿט“ 1904) — ארקאַדי קרעמער ?.

ארבעים ואחד („אַ פֿאָטאָגראַפֿיע פֿון פּראָווינציע אָדער דיא צואה פֿון רבי משה אריה׳ס איינע מאָראַליש קריטישע ערציילונג“ ארויסגעגעבן אפֿרים דיינאַרד פּרעס 1884)—ג. ה. לעהנער (נחל).

אר״ז („ר׳ תנחום דער מקבל. איינינע נײַע ייִדישע פֿאָלקס-ליעדער, אויס דער פּאַנאָראַמאַ דעס רוסיש-פּאָלנישען יודישען לעבענס“ יאַס 1883 זז׳ 16) — ??

אריס ב. ווארשע („לעבנס-פֿראַגען 1916) — (באָריס ?) ??

ארסקי אַ. („די מלחמה און דער ייִדישער ארבייטער אין פּאַלעסטינע" מאָסקווע—קיִעוו—אָדעס 1918) — ל. בערלינרוויט.

ארץ-ישׂראל-ייִד (בריוו פֿון ירושלים אין „פֿרייַנד" 1903 א"ו, אין „יוד" פֿאָלק" ווילנע 1906) — מנשה מאיראָוויטש ?

א. ש. („די נאָדעל" ווילנע 1912) — ??

אשר (מיטארויסגעבער פֿון „פֿרייַנד" — פּט"ב 1903—8) — אַלעקסאַנדער שבתי ראַפּאָפּאָרט.

באַניש זישע („לערנט ליב צו האָבן ס'לעבן. לידער און פּלאַקאַטן" בריסל 1935 א"א) — באָריס (ברוך מתתיהו) ווייַסמאַן („שאָטנדיקע שויבן", אין שטויביקן וואַנדל. לידער" אַנטווערפּן 1931).

באַטקע (מיט פּראָפֿ' פֿ. שניאורסאָן „די כאַראַקטעראָלאָגיע פֿון שלאָף-לעבן בייַ קינדער", ווארשע 1936) — מאָטל גילינסקי.

באָנציע שווייַנס אייניקל (אין „פֿאָלקסצייטונג", „האָפֿנונג" 1906) — ברוך טשארני (ב. וולאַדעק, אויך מאָיסיי ווילנער, B-ch אין „דער נייַער צייַט" ווילנע 1908—9).

באַקאַנטער ייִד, אַ (בריוו פֿון ווילנע אין „דער וועלט" ווין 1900) — ??

באַראַבאַן מ. (בר-רבן מ.) (היסטאָרישע אַרטיקלען אין „אונדזער עקספּרעס" ווארשע) — מנשה אונגער.

באָריסאָוו (אין די אויסגאַבעס פֿון די סיימיסטן) — מאַרק באָריסאָוויטש ראַטנער.

באַשעוויס י. („דער שׂטן פֿון גאָריי" ווארשע 1935 א"א) — יצחק זינגער.

G. B. (עקאָנאָמישע אַרטיקלען אין "פֿרייַנד" 1904) — ד"ר חיים-דובֿ הורוויץ ?

ב. וו. („הונדערט און צוואַנציג ביליאָן" אַרויסגעגעבן פֿון דער ייִדישער סאָציאַליסטישער אַגיטאַציאָנס-ביוראָ נ"י) — ברוך טשארני (זע „ב. וולאַדעק אין לעבן און שאַפֿן, רעדאַקטירט פֿון יעפֿים ישורין" נ"י 1936).

בוף („כאַצקעלע כל-בוניק" אָפּערעטע אין 4 אַ' כאַרקאָוו 1918) — ל. בוימוואָל.

ב. ח. (אין „דער אידישער ווירקליכקייט" ווילנע 1906—7) — ??

ב. י.=בן ישׂראל (אין „דעם ייִדישן קאָלאָניסט", קאָלאָניע קלאַראַ, אַרגענטינע 1909) — מרדכי אַלפּערסאָן.

ב—ן אַ.—(„ליבעראַליזם און דעמאָקראַטיע", ווארשע תרס"ו, ז' 16) — ??

בן-אבֿצן („אַ געשפּרעך צווישן צוויי ווייַבער איבער שלום-עליכם" אין „יודישן פֿאָלקסבלאַט" 1887, לידער דאָרט 19, 24, 25, 29) — ??

בן-אהרן (אין „טעגל' איד' אַדווערטייזער" לאָנדאָן 1904—5, אין „דער ייִדישער פֿרייַהייט" לאָנדאָן 1905) — ש. אַראָנסאָן.

בן-אלחנן („פּיפּיפּאָקס" לאָנדאָן 1899—1900) — חיים ראַבינאָוויטש.

בן-ארי (קאָרעספּאָנדענט פֿון מאָסקווע, פּססר, אין „מאָרגן-זשורנאַל" נ"י, נאָך דעם ווי ליכטמאַן, קרופּניק און יאַקיר האָבן געמוזט איבערייַסן זייער פֿאַרבינדונג מיט דער צייַטונג) — ??

בן-ברית (אין בונדישע אויסגאַבעס) — יוסף איזביצקי (ביינוש מיכאַלעוויטש, אויך ב. מ., יא—קי, מיכאַיל, דער זעלבער, אַ גראָער).

בן-דוד (אויף וואָס דאַרפֿן מיר לערנען ייִדישע געשיכטע" ווארשע 1902, זז' 18) — כהן ?

בן-דוד (אין „אידישן קעמפּפֿער" 1907) — בער אבערסאָן (1866—1929).

בן-דוד א. — אבֿרהם קירזשניץ (א. באַבראָווסקי, אַלעף, ח. לייבע, א. ב. ראָם).

בן-הדור (רומעניש-ייִדישער שרייַבער) — מ. פֿ. גרינבערג (סימאָן שמידט).

בן-יוסף („בריוו פֿון אָדעס" אין „דער וועלט" ווין 1901, 11) — ??

בן-חופש (אין „פֿרייַנד" און אין העברעיִשע צייַטשריפֿטן) — צבֿי הירשקאַן.

בן-יעקבֿ (דערצ' „די ערטרונקענע" אין פּאַריזער „התקוה" 1895) — לעווינזאָן ? (זע ז. שייַקאָווסקי, „די ייִדישע פּרעסע אין פֿראַנקרייַך" אין פּאַריזער „פֿרייַער פּרעסע").

בן-יעקבֿ (רעדאַקטאָר פֿון דער ייִטאַ, ווארשע) — מענדל מאָזעס.

בן-יצחק („היינריך היינע" אין „דער וועלט" ווין 1900, 3) — ??

בן ישי מ. (אין חודש-זשורנאַל „דאָס נייַע וואָרט" יאָהאַנעסבורג 1916) — ??

בן-ישׂראל א. ה. („די צווייַגן" ווארשע 1909, זז' 68) — ??

בן-מנחם (שיר אין „דער וועלט" ווין 1900, 6) — ??

בן-עוזיאל (אלצפֿן) („דער באַנינען פֿון דער ערשטער-באַוועגונג" אין „ווירטשאַפֿט און לעבן") — ??

בן-עמרם („פֿריילעכער טאַשענבוך", פֿ' ר. מאַזין לאָנדאָן, זז' 39) — ??

בן-פּרץ (אין ה. עפּעלבערגס „ווארשעווער קאַלענדאַר" תרנה—ו) — יוסף ווייַנשטיין (קעשעניעוו).

בן-צבֿי (לייטאַרטיקלען אין „אונזער לעבען") — נח פּרילוצקי.

בן-צבֿי (טעאַטער-שטיק) — יוליוס אַדלער.

בן-קאָווגא („דער גרענד-פֿירער" א"א אין „קול לעם" 26 אָקט' 1877 א"וו) — מ. נעוואַכאָוויטש (מאָריס ווינטשעווסקי).

בן-קיש (אין „דער אידישער ווירקליכקייט" ווילנע 1906—7) — שאול סטופּניצקי.

בן-שמאי (אין „דער פֿאָלקסשטימע" באַרדיטשעוו 1913) — ל. וואָלמאַן.

בע"ז („שייקע פֿייַפֿער אָדער דער באַרימטער וויצלינג..." ווארשע 1893, זז' 32; „דער מאָדע אוסטאַוו אָדער דער קורס פֿיר אַריסטאָקראַטין אונ דאַמען... הערויסגעגעבן פֿון בע"ז — מחבר פֿון דעם נייַען זורנאַל", ווארשע 1894, ז' 44) — ??

בעל-החלומות (אין „האחדות") — בן גוריון.

בעל-נפֿש (אין „פּראָלעטאַרישן געדאַנק" — „פֿאָרווערטס" 1907) — שלמה שולמאַן.

בעלקא א. (אין אַ. רייזענס „נייַעם זשורנאַל" א"א) — אבֿרהם וועוויאָרקאַ.

בערנמאַן א. ש. („די ליעבע פֿון אַ פּרימאַדאָנע, ראָמאַן פֿון הייַנטיקן קינסטלער-לעבן" אין „טאָג" נ"י 1924) — ??

בערלין מ. (אין „ביכערוועלט" קיִעוו 1919) — ??

בערנאַרד ברוך („יהודה תּכיס העלדן-לעבן" נ"י 1933) — ברך גרינבערג.

ב. ק. (אין „דאָס נייַע לאַנד" נ"י 1912 — 13 א"א) — אבֿרהם רייזען (בן-קלמן).

ב—ר (בריוו פֿון גאַליציע אין „דער וועלט" ווין) — ג. באַדער ?

בראנזהוילער סטאליער („הובל-שפענער“ נ״י 1933) — בערנאַרד גרינפעלד.

בר-לבא (לידער און הומאָרעסקעס אין „טאָגבלאַט“ לעמבערג 1908) — אָשר באַראַש.

בר-גליא אישטז (איבערז׳ פון ד״ר פיליפזאָנס ראָמאַן „רבי אברהם און תולדה“ אין „יוד׳ פאָלקסבלאַט“ ביילאַגע פון נומ׳ 12 אָן) — גבריאל ראַוויטש.

ברונא גבריאל (אין „דער וועלט“ שיקאַגע 1917 — 18) — זעליק העלער.

בר-כוכבא („דער פוטער אָדער דער פעלק מיט די פאַלעריגע, איין ערצאהלונג“ ווילנע תרנ״ז — אַ פאָלקס-סאַטירע קעגן לוקסוס), אַפשר אידענטיש מיט

בר-כוכבא ש. („נייע אמעריקאַנישע הגדה“ ווילנע 1900) — ??

בר-קמחי (אין „צוקונפט“ נ״י 1913) — ??

בע-בע (אין „דער נייער וועלט“ וואַרשע 1909 נ׳ 1) — משה יוסטמאַן.

בעל-יאוש (אין „ראָמאַן-צייטונג“, „היינט“) — משה יוסטמאַן (ב. יאושזאָן).

בעל-יסורים, בעל-ספרים („דער יודישער וועקער“ סטאַניסלאַוו 1910) — אלעזר רוקח.

בת-ישראל („חיימקע און איציק“, אַ געשפרעך צווישן אַ פרומען ייִדן און אַן אפיקורס, פאַריז 1908 זז׳ 16) — ??

בת-מלכה („דאָס פידעלע — אַ בילד פון איין אדעסער הויף“ אין זמ״ב „דאָס הייליגע לאַנד“ — פרוי זאַמאָשטשין (זע ראובן בראַנאָווסקי אין „פנקס“ נ״י I 146.)

בת-קול (לאָנדאָנער קאָרעספאָנדענט פון „פריינד“) — לייזעראָוויטש (זאָל האָבן אַרויסגעגעבן אין לאָנדאָן אַ יידישע צייטונג).

ג. („זמר לשמחת תורה“ אין „יוד׳ פאָלקסבלאַט“ 1881) — יהודה-לייב גאָרדאָן.

גאָטליעב ל. (צייטונגס-ראָמאַן אין „היינט“) — א. ל. יאַקובאָוויטש.

גאָלדבערג אברהם (רעצענזיע אויף חמ״ק — חיים מאַליק — אין „יוד׳ פאָלקסבלאַט“ 1889, 28) — דוד פרישמאַן ?

גאָלדהוין א. (איבערז׳ פון איבסענס „דער בוימייסטער“ נ״י 1909) — ??

גאָלדין רחל (אין „פאָרווערטס“ ווילנע 1907) — רחל מאירסאָן (ינאית).

גאַמלען ל. (רעצענזיע אויף י. בלייכערס איבערזעצונג פון בייראָנס „הימל און ערד“ אין „ביכער-וועלט“ קיעוו 1919, 2—3) — ??

גאָר בנימין („מויערן“, לידער, בריסל 1926) — ב. גאָרעלאָוו.

גאָרזדער (היסטאָרישע אַרטיקלען אין „פאָרווערטס“) — חיים שויס.

גאָרנבערג ב. („עמיגראַציע און אימיגראַציע“, פ׳ „די וועלט“ ווילנע 1907, אין רוסיש פ׳ Трибуна ווילנע 1907, באַריכט פון דעם אינטערנ׳ קאָנגרעס אין שטוטגאַרט) — באָריס פרומקין און יעווגעני גיסער (שמעון גינזבורג).

ג—ב (זכרונות פון „בונד“ אין „דער האָפנונג“ 1907, 14) — גליעב ? (— אברהם מוטניק, אויך א״פ ג. יא.).

ג״ל — גבריאל ליכטענפעלד.

גלעדי („די אַזוי ערציהען קינדער“ וואַרשע 1934) — געלבפאַרב.

גמליאלי (אין „יודישן פאָלק“ ווילנע 1906 — 7) — ??

ג—ן א. (אין „מאָמענט“) — א. גראַפמאַן.

ג...ן י. ל. (דער קהלישער אינדיג“ אין „קול מבשר“ 1868, 27) — יהודה-לייב גאָרדאָן.

גראַף („ספר רפואות הנפש ורפואות הגוף להרמב״ם“ ?) — ר׳ יהודה ראָזענבערג.

גראַף מ. י. קווייטעל (איבערז׳ פון בוקי בן יגלי אין „יוד׳ פאָלקסבלאַט“ 1889 א״אַ) — ישראל לעווי ?

גרינבערג דוד — אונטער זיין אמתן נאָמען דוד בן אנשל זאַהיק אַרויסגעגעבן „די רויז צווישן דערנער“ (זע ז. רייזען אין טעאַטער-אַרכיוו א״ר פון ד״ר י. שאַצקי ז׳ 457—8).

גרשון (אין „פראָלעטאַרישן געדאַנק“, „פאָרווערטס“) — יצחק שימשעלעוויטש (בן-צבי).

גרשוני ד. (אין „יידישן פאָלק“ ווילנע 1906 — 8) — ??

דאָבראָוו נ. („די ענגלישע רעוואָלוציע“ פ׳ „די וועלט“ 1907) — חיים לעוויט (זע פ. שמידט אין „צוקונפט“ 1921).

דאַווידאָוויטש ל. (אין די אויסגאַבעס פון ס״ס און „אָרט“) דוד לוואָוויטש.

דאָמאַש י. (אין „פראָלעטאַרישן געדאַנק“ 1907) — ישעיה דאָמאַשעוויצקי (י. בערשאַדקי).

דאַנין („וואָס ווילן די פועלי-ציון“ מאָסקווע-קיעוו 1917) — בער באָראָכאָוו.

דאַניעל מ. (ראָמאַן „יוליוס“ א״אַ) — ד. מייעראָוויטש.

דאַנקין י. (טעאַטער-רעצענזיעס אין לאָדזשער „נייעם פאָלקסבלאַט“) — ישראל ראָזענבערג.

ד—ד א. ב. („די אַרבעטער-פרוי אין ציפערן“ אין „דער צייט“ פט״ב 1914, נ׳ 8) — ??

דוד בן ישי („פאָליטיש-עקאָנאָמישע אונטערהאַנדלונגען“ אין „אוואַנגאַרד“ בוענאָס-איירעס 1910 נומ׳ 3—4) — דוד פינסקי (האָט די אַרטיקלען געשריבן אַרום 1902 פאַרן „בונד“, אָבער פאַר דעם דאָזיקן אָרגאַן זיינען זיי געווען צו פּאָפולער. — אינפ׳ פון פ. קורסקי).

דובֿ בן משה (שלום-עליכם-ביבליאָגראַפיע אין „צוקונפט“ 1916) — בער באָראָכאָוו.

דוד מ. („קולטורעלע טעטיקייט אין וואַרשע“ אין „דער נייער צייט“ ווילנע 1909, נ׳ V—VI) — דוד מייער.

ד. ז. (אין בונדישע אויסגאַבעס) — דוד זאַסלאַווסקי (אויך פ. פ.).

ד—ן („די יידישע ס״ד-פאַרטיי אין גאַליציע“ אין „וועקער“ ווילנע 1906 נ׳ 29) — דזשאָן (יוסף מיל) ?

דזשאָן (אין בונדישע אויסגאַבעס) — יוסף מיל.

דייוויד ג. (איבערז׳ פון אליוו שרייבערס „טרוימען“ נ״י 1909) — יוסף דוד איזאַקאָוויץ.

דינה (אין בונדישע אויסגאַבעס) — ס. בלאָנד.

ד. מ. — דניאל מאַרשאַק.

דן (אין „לעצטע נײַעס״ ווילנע 1916—18 א״אַ) – דן קאַפּלאַנאָוויטש.

דן גבֿריאל (אין „המגיד״ 1858) — יהודה־לייב גאָרדאָן (זע א. ר. מלאכי אין „פּנקס״ נ״י 1929 ז׳ 78).

דניאל (אין „פּראָלעטאַרישן געדאַנק״) — אסאַרקאַן.

דניאל (איבערזעצער פֿון בונדישן פֿאַרלאַג „די וועלט״) – מאַקס מאַזאָהער.

דעמבלין ב. (אין די „זאַמלביכער״ פֿון יוסף אָפּאַטאָשו און ה. לייוויק א״אַ) — בנימין טײַטעלבוים.

דער טאַטע (אין בונדישע אויסגאַבעס) – אַבֿרהם פּרימאָרסקי.

Dr. S. (בריוו פֿון בוקאַרעשט אין „דער וועלט״ ווין 1900) — ??

דרך־ארץ (אין לעמבערגער „טאָגבלאַט״)—אַבֿרהם לעבענסאַרט (געשט׳ 1909).

האַליטוואַק (פֿעליעטאָנען אין „יִדישן טאָגבלאַט״ נ״י)—ה. ליפּסעט (געשט׳ 1921).

הָ׳ אַ׳ כָּ׳ד („ר׳ שלמה וואַנדער האַלד, אַ היסטאָרישע ערצאַהלונג״, ווילנע דרוק ראָם 1887 זז׳ 152) — א. כהן פֿון גראָדנע.

האַסיסט מענדל (טאָג־פֿעליעטאָנען אין „פֿרײַנד״ 1909 ,1 ,10 ,27) — ??

היימאַן א. ה. — („די סאָציאַליסטישע פֿראַקציעס אין ציוניזם״, פּ׳ „די וועלט״ און אין רוסיש Трибуна ווילנע 1906) — שמעון קלעוואַנסקי (מאַקסים, דער ריגער).

העפּטער אָסקאַר („עוועלינס חתונה, ראָמאַן פֿון יִדישן לעבן אין אַמעריקע״ אין „פֿאָרווערטס״) — ??

העצירוני ד״ר (אין „המליץ״ וועגן ד״ר הערצלס „יִדישער מדינה״)—ד״ר יהודה האָלצמאַן (זע י. ש. יודעלאָוויטש, „אַ גרויסע פּערזענלעכקייט און אַ געהיימניס־פֿולער מענטש״, אין דרום־„אַפֿריקאַנער יִדישער צײַטונג״ 1938).

Herman (אין „אונזער לעבען״) — צבֿי פּרילוצקי?

— וו. („עלילת־דם״ — אין „פֿרײַנד״ פֿון 1טן מײַ 1911) — א. מ. דעוועניששקי (אַ. ווײַטער).

וואָגלער א. („אַ בלעטל אין ווינט״, לידער, ווילנע 1934) — אלחנן ראָזשאַנסקי.

וואַהרער פֿאָלקספֿרײַנד, אַ („דער יודישער פּאַר־פּסח״, אויסגעצייכנט געשריבענער פּאַמפֿלעט קעגן דעם צדקה־סיסטעם אין אדעס, פּט״ב 1888 זז׳ 22) — יצחק — ??

וואָלאָנטיאָר (אין „צוקונפֿט״ 1914א״וו) — לייב וועלטמאַן (מ. פּאַוולאָוויטש).

וואָלף ראָזע – רחל לוריא?

וואָלף ח. („די איבערגאַנגס־געזעלשאַפֿט <די מיכיע פֿון עטישן מענטש״> וואַרשע 1937) — ישׂראל גדליה פֿרידמאַן.

וואָלפֿינגער פּערל („איך״, לידער, וואַרשע 1922)—פֿייגע־פּערל בראַנשטיין.

וואָלפֿסאָן אַבֿרהם („האַנדעלס־בילדער״ אין פּרצעס „יודישער ביבליאָטעק״ III) — א. פּאָדלישעווסקי.

וואָלפֿסאָן מ. („פּאָלניש־יודישעס ווערטערבוך״ וואַרשע 1917) — ??

וואָרשט משה (Das Lied Vum Lockschen, Parodie uf Schiller sein Lied vun de Glock. In jiddisch-deitschem Dialect un mit Erklärungen אַמסטערדאַם א״י) — ??

וו. ב. (אין „דאָס נײַע לעבן״ נ״י 1910 רעצענזיעס אויף די איבערזעצונגען פֿון ביערנסאָנס „איבער אונדזער קראַפֿט״, איבסענס דראַמען א״אַ) — ב. וולאַדעק (ברוך טשאַרני)?

וויטאַלי (אין בונדישע אויסגאַבעס) – ישעיה אײַזנשטאַדט (איסאַי, יוזשני).

וויטש מ. (אין „פֿאָרווערטס״ ווילנע 1907) — בער באָראָכאָוו.

ווײַסבערג א. (צײַטונגס־ראָמאַנען, ווי „אַ שוסטער־נקמה״ אין „צײַט״ נ״י 1922) — ??

ווילנער, אַ (אין „אידישן קעמפּפֿער״ נ״י 1906—7) — מ. זייפֿפּערט.

ווילנער משה („אויף אַ זייגערל״ אין „דער וועלט״ ווין 1900, 23 א״אַ) — אַבֿרהם רייזען (זע זײַנע „עפּיזאָדן פֿון מײַן לעבן״ II).

ווילענסקי ל. (וועגן יִדישע פֿאָלקסלידער אין „דעם פּנקס״ ווילנע 1913) — יהודה־לייב כהן (אויך Elka, כלי, אַ דעקאַדענט. — זע ד״ר י. שאַצקי, „יהודה־לייב כהן״ נ״י 1938).

וויניצער מלאך (אַ קאָמעדיע אין „קול מבֿשׂר״ 1868, 7, 10, 11) — י. ענגעלשטערן.

ווינעצקי מאַרק (אין די בונדישע אויסגאַבעס) – וולאַדימיר מעדעם (וו—ם, גראַף, ג. ראַף).

וויִנער ד. (אַרטיקלען אין וואָכנבלאַט „דער טאָג״ ווילנע 1908) – אַ. ליטוואַק?

וועסטער ס. (אין „דער אידישער ווירקליכקייט״ ווילנע 1906—7) — יוסף גאָלדבערג.

ווער־איז־ער — („דאָס ליד פֿון דער נייטאָרין״ אין „אוואַנגאַרד״ בוענאָס־אײַרעס 1909 6—7, אַ פּאָעמע „די לאָדזשער באַריקאַדן״ א״אַ אין דוד פּינסקיס „אַרבייטער״ אַרום 1907) — מנשה האַלפּערן (אינפֿ׳. פֿון פּ. קורסקי).

ווערנע י. ד״ר („דער רמבם״ לאָס־אַנדזשעלעס 1936) — יצחק ווערניקאָווסקי.

וו—ק ש. (דערציילונגען אין „הויזפֿרײַנד״) — שמעון וואָלטשאָנאָק?

ותיק נ. (אין „האחדות״, אויך חבֿיבֿ, טובֿ, ישׂראלי, שמשון) — יוסף וויטקין (זרובבֿל, אויך י. וו.)

זאַוואַלנער, אַ (אין „דער יודישער וועלט״ ווילנע 1913—14) — זעליק קלמנאָוויטש.

זהבֿי י. („מאָדערנע דרשות״ וואַרשע 1928 א״אַ) — הרבֿ ישעיה זלאָטניק.

זיגמונד לייב — זוסקינד ליעוו.

זי״ו יבאַ משאַט (מעשׂה־ביכלעך) — ??

זינאַ (אין די אויסגאַבעס פֿון די פּ״צ) — ז. חפֿץ.

ז—ן מ. פ. („בריוו פון גאליציע“ אין „יודישן פאלק“ ווילנע א״א) — מ. פ. זיידמאן.

זק״ן (אין לאנדאנער אויסגאבעס) — אייזיק סטאון.

זש. (אין „פארווערטס“ ווילנע 1907) — בער באראכאוו.

ח... („עטליכע יאהר צוריק“, א גרעסערע דערציילונג, „סצענען ביי א גובערסקי רב“, קאמעדיע — אין א ריי נומערן „קול מבשר“ 1868) — משה האשקעס (דאנציג)?

ח ד, ש. (אין „פרייהייט“ טשערנאוויץ 1919—20) — ד״ר שלמה ביקל.

חובב עמו („דער קלוגער דאקטאר“) — B. X. (כ. ח.) ??

חוקר (אין „דעם יודישן וועקער“ סטאניסלאוו 1910) — אלעזר רוקח.

חיים בן בתיה („צוריק צו זיך“ דראמע נ״י 1926) — ח. באסין.

חלק הפלוני („א רייזע פון לאדז נאך קאבצאנסק“, א סאטיר אויף דער רעוואלוציאנערער באוועגונג, פעטריקאוו 1908 זז׳ 29) — צ. מיליאווסקי.

חקרן (אין „דער יודישער פאמיליע“ 1902) — ??

חקרן (אין „יודישן קעמפפער“ נ״י 1906—7) — פ. גילוטש (גיליס ?).

טאן מ. (ראנגלעניש און רעפארטאזשן „ווילנע 1936) — מ. טאנענצאפ.

טאראס (אין בונדישע אויסגאבעס) — דוד כץ (וו. א. צאגלין, וויקטאר).

ט — ב. א. („דער רב ר׳ אברהם פון בכר״ד“, ערשטע איבערזעצונג פון היינריך היינע אין יידיש, אין „קול מבשר“ 1862) — א. ב. גאטלאבער ?

טונקל-מונקל — יוסף טונקל.

טל ומטר (קליינע פעליעטאנען אין „וועקער“ און „פאלקסצייטונג“)— אהרן איזאקסאן (אינפ׳ פון מ. יעהזעראוו).

י. א. (וועגן דער בונדישער פרעסע אין רוסלאנד אין „אונדזער שטימע“ 1918 א״א) — יוסף איזביצקי.

י. א. ב. („דיא קליין שטעטיל אסיפה מיט זייערי פארשטעהר“ לעמבערג 1883 זז׳ 16, א אינטערעסאנטער דאקומענט צו דער געשיכטע פון דער יידישער דערציונג אין גאליציע) — אהרן בערנפעלד, ברודער פון ד״ר שמעון בערנפעלד.

י — יאוו (אין בונדישע אויסגאבעס) — קאיגען פישל (יונה, יאנאוו).

יא״ל („די פאלשע מיינונג, סצענעס“ אין „הישראלי“ 1880, 38) — ??

יבנ״ה (בריוו פון יאס אין „דער וועלט“ ווין 1900) — ??

יבש״ה (רעצענזיע אויף מ. ספעקטארס „הויזפריינד“ אין „יוד׳ פאלקסבלאט“ ביילאגע 1889, 9 — 10) — ישראל לעווי ?

יבש״ל (אין „יוד׳ פאלקסבלאט“ 1888) — ישראל לעווי.

י — ב (אין „המגיד“ פון 1טן מארץ 1858 וועגן דער יידיש-העברעישער צייטשריפט פון רומעניע „קורות העתים“) — מתתיהו שטראשון (זע א. ר. מלאכי אין „פנקס“ פון אמאפטייל 1929 ז׳ 78).

יה״לס („אנעקדאטען וויטצען, מעשה׳ליך אונ גלייכע ווארטליך וואס חערשעלע עסטערפאלער ז״ל האט זיך אנגעהערט אונ נאכדערצאהלט פון ר׳ מרדכי ראקאווער אונ אפרים גריידינגער ז״ל“, ווארשע תרס״ב) — ??

יהל״ם (ארויסגעבער פון מעשה-ביכלעך, געדרוקטע אויפן אפגעלאזנסטן אופן, אפילו ווערדליג דעם מין ליטעראטור, איבערגעדרוקט פרעמדע, געענדערט די נעמען פון די מחברים אאז״וו, צ״א „אפרים גריידנגער“ (ווארשע) — לייב מארגנשטערן.

יהלר״ם — יהושע מזח (זע חיות 2288).

יחלום ב. י. („איך וויל אהיים“, ווארשע 1931 א״א) — י. הייבלום.

יוד, א (בריוו פון גאליציע אין דער „וועלט“ ווין 1900, צ״א וועגן יידיש — איינער פון די בעסטע אפאלאגעטישע ארטיקלען אין דעם עניין, וועגן דער וויכטיקייט פון יידיש ביים ארגאניזירן און פאראייניקן די 800 טויזנט גאליציאנער יידן וואס „דענקען, פילן און רעדן יידיש“, וועגן דער עקאנאמישער לאגע) — ?? (אפשר שמואל שור, וואס האט אין „דער וועלט“ אויך געדרוקט בריוו פון לעמבערג, בילדער פון דער יידישער געשיכטע ?).

יונגער ציוניסט, א (סעריע ארטיקלען „אונדזער פראפאגאנדע“ אין „דער וועלט“ ווין 1901) — ??

יונין וואלף („לידער“ נ״י 1936) — וועלפקע האכמאן.

יוסף (אין בונדישע אויסגאבעס) — משה ראפעס (אויך לעאן).

יזבח״ש (אין „יוד׳ פאלקסבלאט“ 1888) ישראל לעווי.

ים א. (איבערז׳ פון איבסענס „דער קליינער עאלף“ נ״י 1909) — ??

י.מ. מבדיטשוב („סדר קשיות ותרוצים ודרשות של תנוקות... אז מען זאל זיך לערנען שכל אונ מען זאל וויסן וויא אזוי מען קאן אין אונזער תורה הקדושה פרעגין קשיות און פאר ענטפערין מיניה וביה מיט איין תירוץ הגון...“ ווארשע 1879 ד״ז 68) — ??

ימבר״ע („שפרינצע מירל דיא נגידיסטע אין מרים דיא פיינע ברוהטע, א יודישע זיטטען-געמעלדע“ בוקארעשט 1878, „דיא עגונה“ בוקארעשט 1878, א״א) — יחיאל-מיכל עזיאל (ארויסגעבער פון „הירעק“) ?

י. מ. י. ן („דער בעל-תשובה“ זשיטאמיר 1875, „דער אפ גילאזטער שידוך“ דארט 1876, „דער געשמיסענער אפיקורוס, אדער א חאלעריע אין דוראנאוועס, א טהעאטער שפיל אין 3 אקטען“ ווארשע 1879, „למד דער בעל-שם אדער צוויי חתנים אוגטער איין „חופה“ אדעס 1880 זז׳ 64 א״א) — מארקוס בן הירש עפשטיין.

י. ע. („דיא יודענפערפאלגונגען אין פראנ אונד בוקארעסט, אם ענדע — אויך... איינע אויפקלערונג איבער ציוניזמוס“ לעמבערג 1897 זז׳ 32) — יעקב עהרענפרייז ?

יענער (אין „ארבייטער-פריינד“ לאנדאן 1888) — לעאן זאלאטקאף (לויט א אינפארמאציע דורך קלמן מרמר).

יעקב בן אביב — י. באגאסלאווסקי (געשט׳ 1915 אין לאנדאן).

יעקב בן אברהם (אין „האמער“ בראזילא 1916) — יעקב באטאשאנסקי.

יעקב בן יוסף (אין „העולם“ א״א) — יעקב יאסלעוויטש.

י״ר (יר) („דער טרייער געליעבטער“ ווארשע תרמ״ב Романъ отъ И. Р. В., „דער נאלדענער אדלער... מיט דיא פיינסטע געדאנקען אויף דער אהרט פאן דען גרויסען פערזאסער שמר“ ווארשע 1883) — ??

ירושלמי (איבערזעצער פאר בונדישע אויסגאבעס) — שמואל אפרת (סאמויל, מנחם — אינפ׳ פון מ. יעווזעראָוו).

ירמיהו (אין די אויסגאבעס פון די סיימיסטן) — יהודה נאָוואַקאָווסקי (זיינער א פס״: אויך סאָלאָמאָנאָוו ?).

ירמיה (אין „פראָלעטארישן געדאנק“ 1907) — חיים איינשטיין (זע זרובבל, „דער אָנהייב“ תל-אָביב 1938).

ישבי (דערצ׳ „פון דאָס ניי געלעבט“ אין „פריינד“ 1904 15, „פון ווענ־ 87) — יהודה שטיינבערג ?

ישראל (איבערז׳ פון י. ח. ברענערס „אין הויף“ אין „איד׳ קעמפפער“ נ״י 1906) — ??

ישראל בן צבי איש יאסי („די אומגליקליכע כלה“... 187) — ??

כפרה־הינדל, דאָס (אין „פאָרווערטס“ א״א) — מ. זאמעטקין.

כאשמאל („שער און אייזן“ נ״י 1932) — יהודה־לייב כץ.

L. (בריוו פון לאָנדאָן אין דער „וועלט“ ווין 1900) — ??

לאזאר ש. (סאָנעטן אין „האמער“ בראַילא 1916) — ??

לאנגזאם (אין בונדישע אויסגאבעס) — ישראל־מיכל קאפלינסקי (1909 דעמאסקירט ווי א פראָוואָקאַטאָר).

לאיזע („רבינו גרשון“ בוקארעשט 1878) — יחיאל מיכל (?) עזיאל. — („א אמתדיג יידיש הארץ“, באארבעטער ראָמאן, בוקארעשט ארום 1902) — יוסף (?) עזיאל.

לאנדסמאן י. ד״ר (אין „פריינד“ לאָנדאָן) — חבל האָרוויץ הלוי.

לב מ. (בריוו פון פאריז אין „הזמן“ פט״ב 1903) — משה ליטוואקאָוו.

לב עברי („צוואת משה“ — יידישע איבערז׳ פון חתם־סופרס צוואה, ספרים אין לשון־קודש) — שלעזינגער, איידעם פון ר׳ הלל ליכטענשטיין.

— ל. — ד. („הויז־אינדוסטריע“ אין „דער וועלט“ ווין 1901) — — ??

ל״י מרינא („דעם פאָטערס צוואה“ ווילנע 1875, איבערדרוק 1894) — ל. יאָסעלאָוויטש.

ליובעס א. („די געשיכטע פון יידישן לעגיאָן“ ווארשע 1931) — אברהם כיטקינד.

ליבערטע פ. (אין „דעם קאָמוניסט“ ווילנע 1919 א״א) — ??

ליבקעס דינה — דינה קיפניס־שאפּיראָ.

ליטאָווסקי א. („די האָד“ ווילנע 1914 5) ישראל יעפרויקין.

ליטמאן („פון אלע זיבן זאכן“ בוענאָס־איירעס 1933 א״א קינדערביכער) — ליטמאן געלטמאן.

לייב שרהס (אין „יוד׳ פאָלקסבלאט“ 1889) — א. ל. לעווינסקי.

ליבצע חערשלס („ס׳איז בנאמנות א געלעכטער“—א שארפע קריטיק אויף ש״ע און זיין „יוד׳ פאָלקס־ביבליאָטהעק“ אין „יוד׳ פאָלקסבלאט“ 1889 נ׳ 17) — ישראל לעווי ?

ליזער וואָלף (Evigingo Vilne 1936, לידער אין ווילנער „טאָג“, „ליט׳ בלעטער“, „צוקונפט“ א״א) — ליזער מעקלער.

ליכטער וו. (אין דער אגודיסטישער יידישער פרעסע פון פוילן און אין דער העברעישער פרעסע פון א״י) — מאיר וווידיסלאָווסקי.

ליסקי י. א. („פראָדוקטיוויזאציע“ לאָנדאָן 1937) — יהודה איתמר פוקס.

ליפאָוועצקי ע. (לידער אין „יידישן קונסט־אלמאנאך“ א״ר פון ש. גאָרעליק)— עזריאל ליפניצקי (גורל אומבאקאנט).

ליפצין סעם („אויף לייטיש געלעכטער“ נ״י 1923 א״א) — שבתי ליפצער.

למד — ווינק, א („שלום געמאכט — א בילד פון חסידישען לעבען“ אין „הויז־פריינד“ III) — ??

לעאָ רפאלס („פרץ סמאָלענסקי און דער ציוניזמוס“ אין „דער וועלט“ ווין 1900) — ??

לעוו ש. („ארבעטער־דעקלאמאטאָר“, פ׳ א. גיטלין, 2טע אויפלאגע, ווארשע 1923 זז׳ 208) — דוד קאסעל ?

לעוויט מאָריס („דראמען און איינאקטערס“ נ״י 1928) — מאיר־לייב לעוויצקי.

לעווין אננא — יעקב באָטאָשאנסקי.

לעמבערגער בעל־הביתל, א („דער לעמבערגער געמיינדעטאָג“, שיר אין „דער וועלט“ ווין 1889 21) — ??

לעסקי (פאָליטישע ארטיקלען אין „מאָמענט“) — לעאָן קאפּראָווסקי.

מ. (אין בונדישע אויסגאבעס) — משה נאָוואָמייסקי (אָלגין, אויך נ.)

מאב א. („פּאָליטיש־עקאָנאָמיש ווערטערבוך“ ווארשע 1936) — מרדכי־אהרן בירנבוים.

מאגיסטער (לידער אין יידיש־אמעריקאנישע אויסגאבעס) — לייבוש לעהרער.

מאוד זונ׳ (יידיש־אמעריקאנישער הומאָריסט און צייכענער) — ז. מעוד.

מאטוויי (אין בונדישע אויסגאבעס) — ד״ר משה גורעוויטש (מ. ג., מג).

מאָיסיי פערעפליאָטשיק (פּיאָניער פון „בונד“, רעדאקטאָר פון א עמי־גראציע־זשורנאל אין קיעוו) — משה דושקאן.

מאיסקי י. (איבערז׳ פון ווילהעלם בעלשעס „די ליבע אין דער נאטור“ ווארשע 1922) — יצחק צימערמאן.

מאקס די חרפה (אין „בונד“ א״פ מאקס גאָלדפארב, 1919 אריבער פון „בונד“ אין דער רק״פ און ביז 1924 א״פ ג. פעטראָווסקי געווען שעף פון דער הויפּט־פארוואלטונג פון די מיליטערישע לערן־אנשטאלטן אין פססר) — דוד ליפעץ.

מאקסימאָוו מ. (אין בונדישע אויסגאבעס) — מ. אָגוז.

מאקס ד. (איבערז׳ פון ה. שטייערמאנס לידער אין „ליכט״ יאס 1915) מאטי ראבינאוויטש ?

מארגענטויר לייב („פאלעסיע מיין היים״, לידער, ווארשע 1937) — ל. סאפאזשניק.

מ. ב. („דער לארבער קראנץ אדער איין טרעפונג פון גיהיימניססע דער יודין [פון הערמאן רעקענדארף], פראיי איבערזעצונג״ ווילנע 1876, „תנאים און א חתן, ערצעהלונג״ ווילנע 1876, „אמעריקאנער פעטער״, דערצ׳, ווילנע 1876, „יוסף אויף דעם אינזעל״ ווילנע 1876) — מ. ברעגאווסקי (פון קאוונע).

מ. ג. (אריגינעלע דערצ׳ און איבערזעצונגען פון טורגעניעוו, ע. אָרזשעשקאָס „גדליה״ א״א — אין „דער וועלט״ ווין) — ??

מגור (פארפאסער פון א זייער אינטערעסאנט ביכל „פאלקס-ווירטשאפט. איהרע וויכטיגסטע יסודות״. פ׳ יודישע פאלקסביכלעך נומ׳ 1. ב. פעטט, דעמביצא, דרוק פאן אלקאלאי נאכפאלגער, פרעסבורג, זז׳ 64) — ??

מהריל״פ מזאמ׳ — מורנו הרב יצחק ליבוש פרץ מזאמאשטש (זיין ערשטע פארעפנטלעכטע זאך, דער משל „התנשמת והירח״ אין ג. י. ליכטענפעלדס פאלעמישן העפטל קעגן ח. ז. סלאנימסקין „תוספת להערבון״ 1874. — זע מ. וואקסער, פרץ-בוך פון די יוואָ-בלעטער ז׳ 234).

מ. וו. (ליד אין „דער וועלט״ ווין 1900, 23 א״א) — מיכל ווירט ?

מוס („יחיד, מאסע, פירער״ ווארשע 1934 א״א) — עמנואל נאָוואָגרודסקי.

מוש״ק (אין „האמער״ בראזלאַ 1916) — משה ווײַנשטאָק.

מזרחי — ישראל חיים אייז (אויך מערבי, אחד מבני החסידים, חבר חלשכח).

מ. י. ב. (שירים אין „קול מבשר״) — בארדאך.

מיכעלעס מ. (אין „דער יידישער טריבונע״ פאריז 1915) — מ. ראשקעס.

מ-י-ם (אין „וועקער״ יאס 1915) — מ. י. מאשקאָוויטש.

מירגאלד רחל (איבערז׳ פ. זשיליארס „ניקאלאי II״, גראף ס. י. וויטעס „זכרונות״, ווארשע 1923) — דוד קאסעל.

מל״ח (בריוו פון ווארשע אין „דער וועלט״ ווין) — ??

מלך אביון (אין „וועקער״ אָרגאן פון ייד׳ סאָצ׳ פארבאנד נ״י) — ל. ראָטמאַן (אויך בן-פנחס).

ממנ״י („זכר רב״ ווארשע 1873 זז׳ 90) — נפתלי משפיל-לאיתן.

מ—: מ:י..ח (איבערז׳ פון א. פושקינס ליד „די טעליגע פון לעבען״ אין „קול מבשר״ 1863) — מנשה מרגליות.

מסטיסלאווסקאיא ס. (מ-איא ס.) — סאָפיע דובנאָוו-ערליך.

מענדל, ר׳ (פעליעטאָנען, „פאָליטישע שמועסן״ אין „לאָדזשער פאָלקסבלאַט״ און „היינט״) — צבי כהן.

מענדעלע („קאריקאטורן-אלבום״ בוענאָס-איירעס 1924) — מאַנועל אייטשעל-בוים.

מערלין דוד („חיים סאלאמאָן, א יידישער ראָמאַן פון דער צייט פון דזשאָרדזש וואשינגטאָן״ אין „פאָרווערטס״ נ״י) — ??

מ. פ. („דער גאליציאנער „בונד״ אין זמ״ב „25 יאָר״) — מ. פאפיער.

מר-זוטרא (בריוו פון דער פראָווינץ אין „פריינד״ 1909) — ??

מ—רי א. („דאָס נייע לעבן״ 1913—14) — ??

משאל (איבערז׳ פון קארל עמיל פראנצאָזס „יהודית טראכטענבערג״ א״ט „דער גראף און די יודין״ ווילנע 1895, און פון גרעפין מאריע ראָטאָצציס ראָמאַן „פאר׳ן גלויבען אונד פאר׳ן פאָטערלאנד״ ווילנע 1895) — יוסף הלוי (זע י. מאַק-ראַנסקי - בודד „הקרבן של הקולוניזציה״ אין „הבימה העברית״ בוענאָס-איירעס תרפ״ה).

נאטיש מ. („מוליער הירש״ א״א ווארשע 1934) — מכאל שוטאַן.

Noir — ש. ניגער.

Noel (אין „ראָמאַן-צייטונג״ — ל. יאַקובאָוויטש (לעאָן).

נאשאָני אל. — מנשה האלפערן.

נומער דרייצן (אין „פאָרווערטס״) — ז. ליבין ?

ן׳ חביב (איבערזעצער פון „השר מקוצי״ אין „הלבנון״) — נחום חיים בן ירחמיאל ברווידע (אינפ׳ פון א. י. טריוווש).

נחמן ניט-בדעסלייער (אין וו״ב „דער טאג ערשיינט אויף שבת״ ווילנע 1908) — ברוך טשארני (אויך „דער הונגעריקער אפיקורס״, „א. נ. [עלעכטער] מיט קרעמעניש״).

ניטקעמאַז (אין מ. ווינטשעווסקיס „אמת״) — מ. זאמעטקין.

ניעטסקי — אברהם-יעקב נעטטער.

נישט קיין בטלן (פאליטישע פעליעטאָנען אין י. ל. פרצעס יום-טוב-בלעטלעך) — י. ל. פרץ ?

נע (ארטיקלען איבער נאציאָנאלער עקאָנאָמיע, טעכניק אין „דער וועלט״ ווין 1900) — ??

נעלין ב. (אין דער „האָפנונג״ ווילנע 1907) — ??

Nemo („דער עס-האַרץ אויף דער יידישער גאַס״ אין אָרגאַן פון ס״ס „דער נייער וועג״) — נחמן סירקין ?

נקיומאב בן ציון (אין „המליץ״ 1871, 34) — ב. נאָוואַכאָוויטש (מאָריס ווינטשעווסקי).

נ״ר („אחבת ציון אדער דיא ליבע פון ציון... פון ראָמאַניסט ה׳ מאפו״ ווארשע 1883) — ראַכילעס אויס דובנע.

סאכארינקוס („לידער און פאראָדיעס״, פערטער טייל פון בוך „שפאס און ערנסט״ בוענאָס-איירעס ...193) — נחמיה צוקער.

סאמי עזשען (פיליוס האָמיניוס) — ד״ר שמואל שטערמאַן.

סאָנין („די יידן אין עסטרייך-אונגערן פאר די יאָרן 1848—1908״ אין וואָכנ-בלאַט „דער טאָג״ ווילנע 1908) — ??

Sapiens („די קריטיקער״ אין „דאָס נײַע לאַנד״ 1911 נ׳ 7. Homo S. אין נ׳ 23) — ??

סאָפיע הורוויץ־פּררי (אין „פאָרווערטס״ א״א) — מ. זאמעטקין.

סאפרי (אין די צ״צ־אָרגאנען „באַפרײַונג״ ווארשע, „טריבונע״ בערלין) — ??

סולטאן יוסף („אמעריקע״, געשיכטע פון די פאראייניקטע שטאטן, נ״י 1937—38) — י. ראשגאל.

סול״ם („דער בּאַרדאָן מיט דיא שיינע מאגדאלענע״, פ׳ מ״ק ווילנע) — ??

סופר (אין „דער יודישער פאמיליע״ 1902) — ??

סיטאוען (אין „אידישען קעמפּפער״ נ״י 1906—7) — אהרן פערלמאן.

סימענזאָן מ. (אין די אָרגאנען פון ס״ס „דער נײַער וועג״ א״א) — משה ליטוואקאָוו.

סמיט ארנאָלד (לידער אין „דער וועלט״ ווין 1900) — אהרן לובאָשיצקי.

סעמיאָנאָוויטש פּ. („מארקס און באקונין״ אין זמ״ב „צום אָנדענק פון קארל מארקס״ מאָסקווע 1918) — ש. כ״ץ.

סעניאָר (אין „דער וועלט״ שיקאגע 1917—18) — שמואל אגורסקי.

סערעני ב. (אונגעריש־יידישער זשורנאליסט אין אוזשהאָראָד, אין יידיש אַ קאָמעדיע אין 3 אקטן „דער נעכטיגער טאָג״ אוזשהאָראָד 1926) — בער סריליאָדיטען.

עהרליך פּ. (ראָמאן „דער פּוילישער קעניג און זײַן יידישע געליבטע״ א״א אין „פאָרווערטס״) — ??

עוזרל, ר׳ (פעליעטאָנען אין „דעם טאָג״ בוענאָס־אײַרעס 1914) — עוזר בומאַזשני.

עזניה ש. — שמואל גרייף (ש. באָריסלאַווסקי).

עזרא (אין די בונדישע אויסגאבעס, צ״א צוזאמען מיט ו. קאָסאָווסקין צונויפגעשטעלט די געשיכטע פון דער יידישער ארבעטער־באוועגונג אין רוסלאנד און פוילן 1900) — לאפּסערדאקאָוו (אויך ד״ר בערג, מ. ראָזין, מאקאָווי).

עזריאל (בריוו פון ווארשע אין „דער וועלט״ ווין) — עזריאל נתן פרענק?

עזריאל, רבי („הירדן״ תרס״ו, „דער יודישער וועקער״ סטאניסלאַוו 1910) — אלעזר רוקח.

עלזוויט ד״ר (נאָך דער גרינדונג פון „פאָרווערטס״ — אַ מיטארבעטער) ס. עליזאָוויק.

עליע פילאָזאָף (רעדאקטירט „דעם בעקער״ ווארשע 1920) — אליהו סטרינגלער.

פּאָזי אריה („שאליט און טאמאדע״, ראָמאן 1929 א״א) — ישראל־אריה פּאזיקאָוו.

פּאטי (איינע פון די ערשטע סאָצ׳ שרײַבערינס אין יידיש ערב „בונד״)—מאטליע (פארצוינגן פון דער מוטער אויף פּאטי) סרעדניצקי־קרעמער (זע ז. רייזען, „דער באַגינען פון דער־יידישער ארבעטער־באוועגונג אין ווילנע״ אין „ייוואָ־בלעטער 1931 ב׳ V).

פּאטריאָט, דער (פס״נ אונטערן אַרײַנפיר צו דער סעריע זייער אינטערעסאנטע ארטיקלען אין „קול מבשר״ 1871 — וועגן „פאָלקסביכער פאר יידן״ א״א) — ד. בורגאנצי (ברוגאנצי?) — ??

פּאָלין ברוך („דער פרויען־צוזאמענפאָר״ אין וואָכנבלאט „דער טאָג״ ווילנע 1908) — ב. וולאדעק?

פּאלמע ס. (אַ פּאָר לידערביכער, לאָנדאָן) — ב. סאווינסקי.

פּ. א. ר. (П. Р.) („דיא קלוגע פרוי. אויס דעם העבראישען״...—סאטירישע, גאנץ פאָלקסטימלעכע גראמען קעגן חסידים וכדומה, „דער אָרעמאַנ״. געזונגען פון נ. ז. ט. געשריבען פאָן פּ. א. ר.״; „ליעבע בלייבט ליעבע״ — אלע דרײַ פאָלקסביכלעך, אינטערעסאנטע אין פרט פון שפּראך — דרוק ישראל אלאַפין, ווארשע 1879) — ??

פּאשין (אין „וועקער״ און „פאָלקסצייטונג״ 1906—7) — יצחק תאומים (טיומין, עמיליאן).

פּוילישער ליטוואַק, דער (הומאָרעסקעס אין די לאָנדאָנער יידישע צײַטשריפטן, ווי „פּיפּיפּאָקס״, „לוסטיגע בלעטער״, „פריילינכע שטונדען״)—מ. צ. זאקהיים.

פּי״ם ממינסק („דער אונגעניטער סוחר״ ווילנע 1875) — י. מ. פריק.

פּיניע טינטלער (אין „אונזער לעבען״, „מאָמענט״ א״א) — מ. ספּעקטאָר.

פּירוס (אין „הירעך״ בוקארעשט) — משה בירנבוים.

פּ. ל. („אַ מעשה פון צווייא חזנים״) — ??

פּלוני אלמוני („אַ יידישער סאָלדאט בײַ די ווילדע אינדיאנער״ אין „פרײַנד״ 1903 נ׳ 74—75 און בריוו פון אמסטערדאם) — הערצבערג.

פּלטיאל ש. (אין „השחר״ א״א) — א. י. טריוואש.

פּלטיאל החסיד (אין „הישראלי״) — פּ. זאמאָשטשין (פּ״ז, אליפלט מזאמאשטשין).

פּלמוני (פּלמ״י) („דער פאר בלאנדזיטער אדער דאס לעבינס בעשרייבונג פאן ווינדעריל בן ווינדעריל״ ווארשע 1870, אַ פרײַע איבערזעצונג פון פרץ סמאָלענסקינס „התועה בדרכי החיים״, אין רוסישן טעקסטטיטל (Соч. А. Ф. — יואל־מיכל קופּערמאן (=מיכאל ל״י פרומקין - ראָדקינסאָן. זע חיות 4093).

פּעטרושקא י. (אין די אויסגאבעס פון די לינקע פּ״צ) — יעקב פּעטערזײַל.

פּערל מנחם („מע זאָגט״ — אַ פאריידישונג פון איינס פון י. ל. פּרצעס ערשטע העברעיִשע לידער „לי אומרים״, אין עפּעלבערגס יידישן קאלענדאר תרנ״ג — י. ל. פּרץ (זע מ. וואקסער, פּרץ־בוך פון די ייוואָ־בלעטער ז׳ 251 .*

פּ. ר. (אין בונדישע אויסגאבעס)—פּסח ראָזענטאל (פּ. אנ־מאן, פּ. ר., פּ. א., פּ. א־ן, א., פּינאַ־).

פּראָפ׳ חי וקים (אין יידישע צײַטונגען פון אמעריקע) — ה. קליאָנסקי.

פּרינק א. (אין „פרײַהייט״, „האמער״ א״א) — איציק גרינבערג.

---

* אין עפּעלבערגס יידישע קאלענדארן פאר די יאָרן ת״ג״א — תרנ״ו זײַנען פארעפנטלעכט נאָך אַ רייע לידער, דאָס רוב סאטירישע, פון מנחם פּערל. אַז ס׳איז י. ל. פּרץ האָבן, מיר קיין אנדערע ראיות חוץ מ. וואקסערס — נ י ט.

פרצעס איינקל — ברוך טשארני (ב. וולאדעק).

פ. („די פּאַסעסיע״, אַנטיחסידישע פּאָעמע, אין „קול מבשׂר״ 1869, 9) — ישעיה מאיר פינקעלשטיין.

פ״א (צונויפשטעלער פון דער ערשטער — ווייַזט אויס — זאַמלונג וויצן א״נ פון הערשעלע אָסטראָפּאָליער: „ר׳ הערשעלע עסטערפּאָלער״ ווארשע תרמ״ד, 2 טייל, זז׳ 24+28. שפּעטער פארשיידענע איבערדרוקן) — פ. אייַזיקאָוויטש.

פאנין י. („די יידישע טריבונע״ צוויי-וואָכנבלאַט פּאריז 1915) — יצחק דירא-כאָווסקי (זע ז. שייַקאָווסקי „די יידישע פּרעסע אין פראַנקרייַך״ אין דער פּאריזער „נייַער פּרעסע״).

פונק י. (אין פרייַנד״ לאָנדאָן) — חבל האָרוויץ הלוי.

פייַן ש. (איבערד׳ „בריוו פון דער לעצטער רוסישער קייזערין צו איר מאַן״ ווארשע 1923 זז׳ 112) — דוד קאַסעל ?

פינגער ק. (אויך ד. קאַפּעל, ד. קאַפּעלמאַן, ק. מאַשקאָוויטש, ק. סימכאָוויטש א״א, מחבר פון דאָס רוב ביכלעך פון דער „גראָשן-ביבליאָטעק״ ווארשע) — יעקב-קאָפּל דוא.

פעדערמאַן ל. (איבערד׳ פון באַלזאַקס „די מאַסקירטע ליבע״ און חיינעס „פלאָרענטינישע נעכט״ ווארשע 1914) -- מ. וואַנווילד ?

פ. ק. (אין בונדישע אויסגאַבעס) — פראַנק קורסקי (א פּס״נ, אויך פראַנק, שטיין, שמידט).

פריילידך ש. (פעליעטאָניסט פון דער „פּרעסע״, בוענאָס-אייַרעס, אויך מעזי-רימשער, הכשיט) — ליטמאַן נעלטמאַן.

צבי (אין די אויסגאַבעס פון די ס״ס) — אברהם ווייַנשטיין.

צח״ר („דיא קארטען-לאָטעריע״ ווילנע תרנ״ד זז׳ 14) — צבי-הירש ראבי-נאָוויטש (משמעות ניט אידענטיש מיט 3977).

צונעדילטער, א (אין „דעם יודישען וועקער״ סטאַניסלאַוו 1910) — אלעזר רוקח.

צוויַנג א. ר. („די יידישע ליטעראַטור אין XIX יאָרהונדערט״ — צוזאַמען מיט מאַקס עריקן—1935 א״א) — אייַזיק ראָזענצווייַג.

צייטלין דינה („פון א פרעמדער וועלט״, א בריוו פון א פרוי וועגן דער יידישער דערציִונג אין דער יידישער שפּראַך, „פרייַנד״ 1903, 6) -- די רעדאַקציע פון „פרייַנד״, זיך באַהאַלטן אויס אומזיכערקייט פאַר דעם דאָזיקן פרי-יידישיסטישן ארויסטריט ? (לויט אַן אַנדער אָנווייַז ד״ר ח. ד. הורוויץ ?)

צינבערג בערנארד („די אידישע אננא קארענינא, ראָמאַן פון יידישן לעבן אין נ״י״, פאָרווערטס 1928) — ??

צעיר (אין „דער אידישער ווירקליכקייט״ פון די פ״צ-טעריטאָריאַליסטן ווילנע 1906—7) — ??

קאַזשבער הערש-לייב (קאַזיאָנע גימנאַזיע״ טשערנאָוויץ 1936) — ה. ווייַנשטיין.

קאָכלעפל, דער (פעליעטאָנען „פון טאָג צו טאָג״ אין „גוט מאָרגן״ אַדעס 1910) — א. ל. לעווינסקי.

קאַמענשטיין, מ. (אין דער יידישער פּרעסע פון פּסס״ד) — משה גוטמאַן (בערל באַלטיקאַקליס ?).

קאָסאָווסקי וולאַדימיר (איינער פון די הויפּטפירערס און הויפּט-פּובליציסטן פון „בונד״, אויך א״פ וו. ק.) — וו. לעווינסאָן (זע לעקסיקאָן III).

קאָרק י. („טרוימלאַנד״, לידער, לאָדזש 1932) — יונה קאָרקוטשאַנסקי.

קארש דוד (אין „מאָרגען זשורנאַל״) — יצחק האָראָוויץ.

קירס ש. (אין „פרייַהייט״ טשערנאָוויץ 1919–20)— ד״ר שלמה ביקל (אויך ש. ב., אַלעקסאַנדער קלוזשער).

קל-וחומר (אין דער ניו-יאָרקער יידישער פּרעסע זינט די 90ער יאָרן) — יהונתן יאָנאַטאַ:זאָן.

קליפּ-קלאַפּ (קליינע פעליעטאָנען אין „פרייַנד״ זינט 1903 א״ט „וואָס געהערט, וואָס געזען״) — מרדכי בן הלל הכהן ?

קליינמיכל יקטן („דיא מחלקה צווישען אבענד בלאַט, אַסאָזיציאָן („פאָרווערטס״) ענד קאָ.״, נ״י 1897) — מיכל אַראָנסאָן (זע מ. שטאַרקמאַן, „צו דער געשיכטע פון דער יידישער סאָצ׳ פּרעסע״ אין יוואָבלעטער IV ז׳ 331).

קלמן צבי — קלמן מרמר.

קמח (אין „דאָס נייַע לאַנד״ נ״י 1912) — מ. ח. לונער.

קריטמאַן אסתר („שדים-טאַנץ״, ראָמאַן) — אסתר זינגער.

קרניאלי י. (מיטאַרבעטער פון יידישע צייַטשריפטן אין אמעריקע, „דאַנטה אליגירי״ תל-אביב 1928) — ישׂראל ראָגוזין.

קר—ש—ח מ. („די וואַך-נאַכט״, דערצ׳ אין דער בייַלאַגע צום „יודישען פאָלקסבלאַט״ 1888 19, איבערזעצער פון „דריי דורות בעארבייטעט פון דעם ראמאן אליזה מאקאווער״ פון אָרזשעשקאָ, נומ׳ 31, און פון בוקי בן יגליס „א וועלט מיט שאָטענס״, נומ׳ 42)—מ. קריוואָשייעוו.

ראַבאָן ישׂראל („אונטערן פּלויט פון דער וועלט״, לידער, ווארשע 1928, „די גאַס״, ראָמאַן, ווארשע 1928 א״א) — ישׂראל רובין.

ראַדין דוד (אין „דער וועלט״ שיקאַגע 1917–18) — אליה לעווין.

ראָן („דער לאָדזער אַרבייטער״ אין זמ״ב „25 יאָר״ פון „בונד״, רעדאַקטירט דעם „לאָדזער אַרבייטער״, איין נומער, אָנהייב דייַטשע אָקופּאַציע צוזאַמען מיט ישׂראל ליכטע:שטיין און מ. אָנרז) — ח. ל. פּאָזנאַנסקי (מיראָן,—ראָן).

ראַשקין לייב („די מענטשן פון גאָדלבאָזשיץ״, ראָמאַן, ווארשע 1936 א״א)— שמואל פרידמאַן.

רג״ל — ר׳ גבריאל-יהודה ליכטענפעלד.

ק״ח („אַרגענטינער קאָלאָניסטישע אגודה״ קאָלאָניע קלאַרע 1916) — חיים ליזער קאַמין (זע „רשימה פֿון דער ערשטער בוך- און פּרעסע-אויסשטעלונג״, ייִדישער וויסנשאַפֿטלעכער אינסטיטוט, אַרגענטינער אָפּטייל, בוענאָס-איירעס 1938).

רויטער, ד״ר (אין „דער פּרעסע״ בוענאָס-איירעס) — ד״ר שלמה ביקל.

רחלזון (אין „הצפֿירה״ אַרטיקלען פֿאַר אוגאַנדע א״אַ)—ש. י. יאַצקאַן.

ריבלין (בריוו פֿון לאָנדאָן אין בריליס „הישראלי״ 1880) – נתן בערלין.

ריווקעס א. (אין די ייִדישע אויסגאַבעס פֿון א״י) — אַבֿרהם ניימאָוויטש.

ר. ל. („דער ווייבער פּרעסער מיט דיא בלויע באָרד״) — ??

ר — ן א. (איבערז׳ „דער בעל-היובל. עסקיז פֿון ק. טעטמאַיער״ אין „פּראָספּעקט און קאַטאַלאָג פֿון פּ׳ בילדונג״ א״ד פֿון א. קאָטיק וואַרשע 1901) — אַבֿרהם רייזען.

רעואל („באָלשעוויקעס און מענשעוויקעס״ אין „לעצטע נייַעס״ ווילנע 1917, נומ׳ 242 — 3, אין „ווילנער זאַמל-ביכער״) — ר. גינזבורג.

רעזשטשיק אַבֿרהם (בראָשורן צו דער געשיכטע פֿון דער אָפּאָזיציע ערב „בונד״, ווילנע 1926)—א. גאָרדאָן.

ר׳ פּלטיאל לאַנגהאַנדיגער ור׳ ירחמיאל פֿינגערקלעפּקע („אַדעסער וואָרילע יונגען אדער צעהן מייל פֿון אָדעס ברענט דער גיהנום״ אדעס 1871 איבער 64 זז׳) — משה דאַנציג (חאַשקעס).

רפֿאל (אין „פּראָלעטאַרישן געדאַנק״ 1907) — ש. קאָפּעליאַנסקי.

ר. ר. (אין „תּפֿילה זכּה״ לאָנדאָן תּרס״ב א״א) — רודאָלף ראָקער.

רש״י (אין „וועקער״ בוקאַרעשט 1920)—ד״ר שלמה ביקל.

שאול (שירים אין „העולם״, „השלח״, „שחרית״) — שאול ראָטבלאַט (יונג געשטאָרבן אין טשערנאָביל. זע „ליכט״ יאַס תּמוז תּרע״ה).

שאינו יודע לשאול („פּיפּיפּאָקס״ לאָנדאָן 1900) — א. פֿ. נאַגער.

שוואַרץ פּ. („יוזעף פּילסודסקי, זיין באַציִונג צו דער ייִדן-פֿראַגע און זיין קאַמף קעגן „בונד״ וואַרשע 1936 א״אַ) — שמואל קרוק.

שולהויפֿניק (קאָרעספּאָנדענץ פֿון ווילנע אין „יוד״ פֿאָלקסבלאַט״ 1889 (4—??

שטאָל יעקבֿ („אַ חתונה אין קאַטרע״ תּל-אָבֿיבֿ 1932 א״אַ) — שׂמחה איזין.

שטילמאַן ב. ד״ר — ברוך אָסטראָווסקי (אַ היימישער, ברוכל).

שטענדיקער, דער (אין די ייִדישע פּ״צ-אויסגאַבעס) — בער באָראָכאָוו (איבערז׳ פֿון דעם פּס״נ Постоянный, מיט וועלכן עס האָט זיך אַגבֿ אויך באַנוצט שמריהו גאָרעליק אין דער ווילנער צייטונג Новая Заря).

שטערן איציק פֿייטל (מחבר פֿון אַ גאַנצער ריי שונדשריפֿטן אויף ייִדיש מיט דייטשע אותיות, פֿול מיט שמוציקע יודאָפֿאָבישע וויצן, צו וועלכע עס קומען „ווערטערביכער״, כּדי דער לייענער זאָל קענען געניסן די גאַנצע „חכמה״ זייערע. ווי מינכן 1827 Drei Gedichte vun e graussen Baal Chochme א״אַ. — זע ב. באָראָכאָוו, „ביבליאָטעק פֿון אַ ייִדישן פֿילאָלאָג״ נומ׳ 49) — האָלצשוהער.

שיינע הינדעס (אין „אַמעריקאַנער״ נ״י) — לייב באַסיין.

שייקאָווסקי ז. („עטיודן צו דער געשיכטע פֿון אייַנגעוואַנדערטן ייִדישן יִשובֿ אין פֿראַנקרייַך״ פּאַריז 1936) — שייקע פֿרידמאַן.

שימעלע סאָראָקער (אין „דער פּרעסע״ בוענאָס-איירעס) — יעקבֿ באָטאָשאַנסקי.

שין קוף (אַ פּאָעמע „אין אַ שלאָפֿלאָזער נאַכט״, אין אַ בונדישע אויסגאַבע ?)—??

שלג זך (איבערזעצונגען אין „הישראלי״ — „פּראָזעליטען״ 1880, „עקיבא״ 1881) — ??

שמוליק („בריוו צו מייַן עלטער-באָבע״ אין „יוד״ 1900) — שמואל-לייב ציטראָן ?

שמ״ר (מעשׂה-ביכלעך: „דער שאַך פּערסקי״, „מעשׂה פֿון פֿרומען ר׳ טובֿיה״, „מעשׂה פֿון ענגלישע אפֿיציערען״, „מעשׂה פֿון עשׂרת השבֿטים און סמבטיון״, „מעשׂה פֿון דיא רויטע יודלעך״, „מעשׂה פֿון פֿערציק גזלנים״, „מעשׂה פֿון מלך נבֿוכדנאצר מיט זיינע חלומות״, ווילנע דרוק מ״ק)—?? (זע לעקסיקאָן IV 795)

ש. ע. (אין „צוקונפֿט״ 1913 א״אַ) — שכנא עפּשטיין.

שעק ראַשעל — „מוסי—דאָס לעבן פֿון אַ פּיאָנער״ אין „פֿרייַהייט״ ניו-יאָרק 1930) — ??

ש. ר. (וועגן קאָנסטאַנטין מעניעס סקולפּטור אין זמ״ב „באַגינען״ קיִעוו 1919—??

שרייַבער חיים („קאָמערטשעסקער טאַשען קאַלענדאַר אויף טויזענד יאָהר״ וואַרשע 1896) — ח. זאַלצמאַן.

שרייַבער א. (ראָמאַנען אין „הייַנט״) — א. ל. יאַקובאָוויטש.

ש ר - אלף (אין „מאָמענט״ א״א) — אהרן האַלבמיליאָן.

שרגא נפתא (אין „אידישן קעמפֿער״ 1907) — ש. קאָדאַלסקי.

* * *

אַגבֿ פֿעלן בייַ חיותן די עד-היום ניט דעשיפֿרירטע פּס״ן, וואָס זיינען פֿאַרצייכנט אין דעם אַרטיקל „פּסעוודאָנימען״ אין Jüd. Lexikon, ווי בן-אסתר („שירים של פּגעים״ — 4 סאַטירישע לידער), אבן טובֿים („עדת שלום״ — וועגן די פּראָגראָמען אין רוסלאַנד) א״אַ.

עס איז אַ פֿראַגע, צי קענען פֿאַררעכנט ווערן פֿאַר פּסעוודאָנימען די מיידלשע נעמען פֿון חתונה געהאַטע שרייַבערינס, ווי חיות טוט עס למשל מיט די דיכטערינס עטל גאָלדבערג (ניט קיין פּס״נ פֿון סטעלאַ בלאָך, נאָר אַזוי האָט די יונג פֿאַרשטאָרבענע דיכטערין געהייסן אויפֿן נאָמען פֿון איר מאַן ה׳ בלאָך), רבֿקה גאַלין = מישקאָווסקי, אסתּר סיגאַל = שקאָלניקאָוו, אסתּר שומיאַטשער-הירשביין, שיפֿרה כאָלאָדענקאָ-האָפֿשטיין (ווי אויך די דורכגעלאָזטע שרייַבערין אסתּר קרייטמאַן-זינגער, אַ שוועסטער פֿון י. י. זינגער). חיות פֿאַררעכנט אויך פֿאַר פּסעוודאָנימען די טאָפּעלע פֿאַמיליע-נעמען פֿון אייניקע גאַליציאַנישע שרייבער וואָס רופֿן זיך אי אויף דעם נאָמען פֿון דעם פֿאָטער אי פֿון דער מוטער (למשל, ד״ר צבֿי ביקעלס-שפּיצער. אַזוי איז אויך דער פֿאַמיליע-נאָמען פֿון איציק מאַנגער — לויט דער מוטער, בשעת ווען אויפֿן פֿאָטערס נאָמען הייסט דער דיכטער העלפֿער). אָדער צי קען, למשל, **קאַרטוזשינסקי**